

RANDKRANT

Maandblad over de Vlaamse Rand · april 2019 · jaar 23 · #03

FR · DE · EN

traductions
Übersetzungen
translations

Van God weg
Herbestemming van
religieus erfgoed

Joost Kaesemans
'De auto blijft
noodzakelijk'

Bedrijven zetten
in op diversiteit

Elvis Peeters en LeFtO
Engagement als
levenshouding

+ AGENDA

Feast of Fools
Met Bruegel ben
je nooit klaar

Goed gekruid
Driesterrenorgasme

Margot Lemm uit Wemmel werd vorige maand door Eva De Baerdemaeker aangeduid om **deketing** voort te zetten.

Laat de vibes maar komen

Margot Lemm (25) draagt haar heimat in hart en nieren. 'Mijn engagement in Wemmel kun je gerust mijn hobby noemen', steekt ze van wal. 'Het zit in mijn DNA. Mijn ouders zijn van hier. Ik ben hier opgegroeid. Ik heb hier leuke schooljaren en vooral geweldige scoutsjaren beleefd, met vrienden het jeugdhuis nieuw leven ingeblazen en 's zomers het speelplein 35je geanimeerd als monitor. Ik word geprikkeld door het verenigingsleven en dat zal niet meteen veranderen. Integendeel. Mijn bezigheden en sociale leven zijn geconcentreerd in deze gemeente.'

INZET VOOR DE JEUGD

'Een scout blijf je voor het leven. Je maakt er echte vrienden. Basiswaarden als groepsgevoel, positiviteit, samenwerken, betrokkenheid en zelfredzaamheid, het maakt je rijker als mens. Die waarden als leidster doorgeven aan een nieuwe generatie jongeren geeft mij kriebels. Als districtcommissaris heb ik daarna verschillende scoutsgroepen uit de regio mogen begeleiden in hun werking. Heel verrijkend.'

Jeugdwerking loopt ook als een rode draad doorheen haar huidige job. 'Als coördinator van de binnenschoolse en vakantieopvang zet ik mij dagelijks in voor jongeren, in samenwerking met de gemeente, de directies en begeleiders. Een hele uitdaging, samen met superleuke collega's met uiteenlopende culturele achtergronden. Een gezonde mix van nationaliteiten op en naast de werkvloer vind ik heel belangrijk. Het is tenslotte de toekomst. Iedereen moet met

elkaar samenleven en van elkaar leren. Dat maakt het leven boeiend.'

MENSEN SAMENBRENGEN

'Wemmel is de laatste jaren op een positieve manier veranderd', ervaart ze. 'Nieuwe initiatieven die vanuit lokale collectieven mensen samenbrengen op een andere manier. Ik denk aan Warm Wemmel, ChâtO en Wemmel-air dat een duurzame samenleving op lokaal vlak wil stimuleren. De gemeente leeft en zo heb ik het graag. Mensen komen buiten en knopen gesprekken aan. De band tussen de inwoners is versterkt. Er heerst een gemeenschapsgevoel. Althans zo voel ik het aan.'

De troeven van deze regio? 'Ongetwijfeld de ligging. Alles ligt binnen handbereik. Met de fiets of zelfs te voet kun je overal naartoe. Het jeugdhuis, de winkels, de school. Dat is een groot voordeel. Ook de nabijheid van de hoofdstad, vlot bereikbaar met het openbare vervoer, is een troef. Deze regio heeft veel te bieden, zelfs gezonde natuur. Waar ik mij aan stoort? Toch wel het drukke verkeer op sommige plaatsen. De Limburg Stirumlaan die naar de Ring leidt, en waar we vlakbij wonen, is een invalsweg geworden. Of een 'keerpunt' tijdens het fileleed.'

In haar vrije tijd trekt ze er graag op uit met haar vriend. Rondkuieren in de Rand, maar evengoed door de straten van Brussel. 'Ik ervaar diversiteit als een rijkdom. Het bezorgt me energie en een gevoel van vrijheid. Ik hou van cultuur, architectuur, kunst én van mensen. Brussel kan mijn zintuigen prikkelen. Ik laat graag de *vibes* van de stad op me afkomen.'

TEKST David Bitoune • FOTO Filip Claessens

AGENDA

APRIL
2019

VERDELING RandKrant april wordt bus-aan-bus verdeeld in Meise, Merchtem, Asse, Wemmel, Dilbeek, Sint-Pieters-Leeuw, Drogenbos, Linkebeek, Beersel en Sint-Genesius-Rode.

18

04

12
10

INHOUD

04

10

14

06 VAN **ASSET** TOT **ZAVENTEM**

12 OP **VERKENNING**

13 MIJ **NGEDACHT**

14 LEVENS **KUNST**

19 **MIDDEN** IN

21 GOED **GEKRUID**

22 **INTERVIEW**

24 **BOUW** WERK

32 GEMENGDE **GEVOELEN**S

Nieuw leven in de kerk

De boekhandel in de Dominicanenkerk in Maastricht en het Museum voor Fotografie in het Karmelietenklooster in Charleroi zijn twee illustere voorbeelden van kerken die een andere bestemming kregen. Ook in Vlaanderen en de Rand wordt er gezocht naar een tweede leven voor parochiekerken.

DE

'De auto blijft noodzakelijk'

'De parkeerplaatsen aan de treinstations zijn belachelijk beperkt en oncomfortabel. Zorg dat er een gemakkelijke en goedkope manier is om op je plek te raken zonder de wagen, dan gaan mensen dat doen. Anders niet.' Dat zegt Joost Kaesemans, directeur communicatie van autobouwfederatie Febiac.

EN

Engagement als levenshouding

'Ik wist al op jonge leeftijd dat het leven geen verblijf in Disneyland is. We leven in woeelige tijden. Ik ben bezorgd voor de jongeren van morgen.' 'Welke wereld laten wij na voor de komende generaties? Die vraag zouden politici en burgers zich meer moeten stellen.' Schrijver Elvis Peeters en dj LeFoT buigen zich over het leven.

FR

COLOFON RandKrant verschijnt maandelijks (niet in januari, juli en augustus) op 98.000 exemplaren. Het is een uitgave van de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant. • **Realisatie** vzw 'de Rand' • **Hoofdredacteur** Geert Sellselach • **Eindredacteur** Ingrid Laporte • **Fotografie** Filip Claessens en David Legréve • **Redacteuren** Michaël Bellon, David Bitoune, Bart Claes, Tina

Deneyer, Tine De Wilde, Herman Dierickx, Nathalie Dirix, Karla Goetvinck, Gerard Hautekeur, Joris Herpol, Joris Hintjens, Tine Maenhout, Ines Minten, Anne Peeters, Tom Serkeyn, Wim Troch, Fatima Ualgasi, Sofie Vandenberg, Luc Vanheerentals, Lene Van Langenhove, Dirk Volckaerts en Heidi Wauters • **Website** Dorien De Smedt • **Redactieadres** Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel,

tel 02 767 57 89, e-mail randkrant@derand.be, website www.randkrant.be • **Verantwoordelijke uitgever** Eddy Frans, Agentschap 'de Rand', Witherendreef 1, 3090 Overijse • **Vormgeving** Janssen & Janssen Creative Content, Gent • **Druk** Corelio, Erpe-Mere • RandKrant wordt gedrukt op FSC(i)-gecertificeerd papier – licentienummer: FSC-C004762

Herbestemming religieus erfgoed

Nieuw leven in de kerk

De boekhandel in de Dominicanenkerk in Maastricht en het Museum voor Fotografie in het Karmelietenklooster in Charleroi zijn twee illustere voorbeelden van religieus erfgoed dat een andere bestemming kreeg. Ook in Vlaanderen en de Rand zijn er geslaagde realisaties van herbestemming van parochiekerken.

TEKST Gerard Hautekeur • FOTO Filip Claessens

Het Centrum voor Religieuze Kunst en Cultuur (CRKC), door de Vlaamse overheid erkend als expertisecentrum voor religieuze kunst en cultuur, publiceerde recent het boek *Leven in de kerk*. De organisatie heeft zich gevestigd in de Norbertijnerabdij op de historische site van de Abdij van Park in Heverlee, waar ze in 2017 ook PARCUM opende, een dialoogmuseum voor religie, kunst en cultuur.

We spreken af met Jonas Danckers, stafmedewerker en medeauteur van het fraai uitgegeven boek dat 45 inspirerende praktijken van medegebruik, nevenbestemming en herbestemming uit alle Vlaamse provincies kleurrijk in beeld heeft gebracht. Ze geven inspiratie aan de nieuwe projecten die op stapel staan. Richtinggevend voor de toekomst zijn de kerkenbeleidsplannen met de strategische visies op het gebruik van de kerkgebouwen per gemeente. In veertien gemeenten van de Rand zijn de kerkenbeleidsplannen inmiddels al volledig afgerond.

‘Voor de kerkenbeleidsplannen is 2019 een cruciaal jaar. Dit jaar maken de gemeenten immers hun meerjarenplannen en begroting op voor de periode 2020-2025. Ook de kerkfabriek moet voor de kerkgebouwen, in samenwerking met het gemeentebestuur, een nieuwe meerjarenbegroting opmaken voor de geplande investeringen.’

KERKENBELEIDSPLAN

Minister-president Geert Bourgeois (N-VA) gaf

in zijn conceptnota *Toekomst voor de Vlaamse parochiekerken* de gemeentebesturen en de kerkfabrieken in 2011 de opdracht een kerkenbeleidsplan op te maken. ‘Ze moeten een toekomstvisie op lange termijn uittekenen voor de kerken op hun grondgebied. Sedert 2015 komt de kerk alleen nog in aanmerking voor subsidies van de Vlaamse overheid als een kerkenbeleidsplan is goedgekeurd door de gemeenteraad en de bisschop,’ verduidelijkt Danckers.

Hij schetst de verschillende stappen in het tot stand komen van een kerkenbeleidsplan. ‘Allereerst is de pastorale ploeg aan zet. De priester, de diaken en de vrijwilligers die bij misvieringen, catechese en in andere werkingen van de parochies actief zijn, moeten zich buigen over de toekomst. Hoe willen ze ‘kerk’ zijn in de toekomst en welke rol spelen de gebouwen hierin? Ze geven een aanzet tot volgende moeilijke keuzes: welke kerk willen we behouden voor de eredienst? Welke kerk willen we op cultuur- en kunsthistorisch vlak sterker

‘Een parochiekerk heeft niet alleen een religieuze functie, maar ook een sociale.’

kunnen valoriseren via concerten, rondleidingen of tijdelijke tentoonstellingen? Welke kerk willen we openstellen voor een andere christelijke gemeenschap? Welke kerk kan een religieuze met een profane functie combineren, zoals de creatie van een polyvalente ontmoetingsruimte? En tenslotte, welke parochiekerk wordt volledig aan de eredienst onttrokken en krijgt een nieuwe bestemming?’

Op basis van het voorbereidende werk van de pastorale ploeg, schuiven de gemeente en de kerkfabriek mee aan de overlegtafel. Ze buigen zich over deze vragen en bespreken de sociale en culturele noden in de gemeente. Denk aan kinderopvang, loketfunctie, afhaalpunt, polyvalente ruimte en bibliotheek. Diverse aspecten in verband met het kerkgebouw worden bekeken: de architectuur, de geschiedenis, de omgeving. Om het draagvlak voor het toekomstplan te ver-

groten, pleit Danckers voor een zo een vroeg mogelijke participatie van bewoners en verenigingen. ‘Zodra het gemeentebestuur en de kerk samenzitten, maken ze best ruimte voor participatie. Bij de communicatie naar de bevolking moet je, naast de kerkelijke kanalen zoals het Parochieblad, ook gebruikmaken van het gemeentelijk informatieblad, de lokale en regionale media, flyers, facebook, een online enquête en infovergaderingen. Op die manier wordt het meer dan een kerkelijk verhaal. Ondanks de zeer geringe opkomst bij de zondagse vieringen, voelt 70 tot 75% van de lokale bevolking zich nog altijd emotioneel betrokken bij de toekomst van de kerk.’

HAALBAARHEID

Uit het overleg tussen de pastorale ploeg, de kerkfabriek en de gemeente moet er een akkoord ontstaan over het toekomstplan voor de parochiekerken in de gemeente. Dit vormt de basis voor het kerkenbeleidsplan dat door de gemeenteraad en de bisschop moet worden goedgekeurd. Danckers is er voorstander van om ook na de opmaak van het kerkenbeleidsplan het overleg voort te zetten en stelt voor om per gemeente een kleine werkgroep kerkgebouwen op te richten, waar gemeente, kerkfabriek en andere partners deel van uitmaken.

Als er een heel concreet voorstel van neven- of herbestemming op tafel ligt, is de haalbaarheidsstudie de volgende belangrijke stap. Om na te gaan of een project praktisch en financieel haalbaar is, kunnen gemeentebesturen en kerkfabrieken een beroep doen op gespecialiseerde architecten van het Projectbureau Herbestemming. Als het Projectbureau een oproep lanceert, kunnen gemeenten zich daarop inschrijven. Het projectbureau is een initiatief van de Vlaamse bouwmeester, CRKC-PARCUM, de Vlaamse agentschappen Onroerend Erfgoed en Binnenlands Bestuur, en van Vlintert, het samenwerkingsverband van elf Vlaamse intergemeentelijke verenigingen voor streekontwikkeling, en de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten. Binnen de zes maanden publiceert het Projectbureau zijn rapport, geeft het uitsluitsel over de technische haalbaarheid en maakt het een financiële raming van de kosten.

DE

NEUES LEBEN IN DER KIRCHE

Der Buchhandel in der Dominikanerkirche in Maastricht und das Museum für Fotografie im Karmeliterkloster in Charleroi sind zwei illustre Beispiele von religiösem Kulturerbe, das eine andere Bestimmung erhalten hat. Auch in Flandern und in de Rand gibt es gelungene Realisierungen bei der Wiederverwendung von Pfarrkirchen. Das Zentrum für Religiöse Kunst und Kultur (CRKC) hat vor kurzem das Buch *Leven in de kerk* veröffentlicht. Es umfasst 45 inspirierende Praxisbeispiele von Mitverwendung, Nebenbestimmung und Wiederverwendung aus allen flämischen Provinzen. Sie bieten Inspiration für die neuen Projekte, die derzeit in Vorbereitung sind. Richtungsweisend für die Zukunft sind die kirchenpolitischen Pläne mit den strategischen Visionen für die Verwendung der Kirchengebäude pro Gemeinde. In vierzehn Gemeinden von de Rand sind die kirchenpolitischen Pläne inzwischen gänzlich abgerundet.

SITUATIE IN DE RAND

‘Door de toenemende verstedelijking en de almaar grotere diversiteit van bevolkingsgroepen is de situatie van de parochiekerken in de Rand anders dan in de meer traditionele katholieke parochies op het platteland. De superdiversiteit is een grote uitdaging, ook voor kerk en parochie. Het lijkt op het eerste gezicht problematisch’, aldus Danckers, ‘maar het schept voor de parochiekerk nieuwe mogelijkheden om werk te maken van projecten die de verschillende gemeenschappen verbinden. In Groot-Bijgaarden bijvoorbeeld heeft de Wivinaprocessie een lange traditie. In 2020 wil de parochie die processie extra in de verf zetten. Hierin ligt een kans om met nieuwkomers, ook van andere religies gemeenschappelijke aspecten in tradities te ontdekken.’

‘In de toekomst zal in de Rand meer interactie en dialoog ontstaan met andere religieuze gemeenschappen,’ zegt Danckers. Hij wijst erop dat het Vicariaat Vlaams-Brabant en Mechelen met zijn project *Nieuwe wegen bouwen* sterker wil anticiperen op maatschappelijke uitdagingen. ‘Het Vicariaat stimuleert de oprichting van pastorale zones voor een hele gemeente of zelfs ruimer waarin een ploeg van leken-vrijwilligers en priesters de

verantwoordelijkheid neemt. Ze kunnen ook het voortouw nemen in sociale projecten voor ouderen, jongeren, vluchtelingen, huisvesting of armoedebestrijding, bijvoorbeeld via de organisatie van een voedselbank in de parochiekerk. In dit opzet heeft de parochiekerk niet enkel een religieuze, maar ook nadrukkelijk een sociale functie.’

GEBRUIK VAN PAROCHIEKERKEN

De Vlaamse bisschoppen vaardigden in 2012 hun richtlijnen uit voor het gebruik van de parochiekerken. Daarin definiëren ze ook medegebruik, nevenbestemming, multifunctioneel gebruik, valorisatie en herbestemming. Werner Van Laer, woordvoerder van het Vicariaat Vlaams-Brabant en Mechelen: ‘Het Vicariaat geeft bij de herbestemming van een parochiekerk nog altijd de voorkeur aan sociale, culturele en maatschappelijke projecten. Er zijn ook voorbeelden van de voorziening van wooneenheden, gekoppeld aan een buurtwinkel bijvoor-

beeld. Of de inrichting van klaslokalen voor de uitbreiding van een nabijgelegen school. Puur commerciële herbestedingen, denk aan een inplanting van een grootwarenhuis, zullen ook nu geen goedkeuring krijgen van de bisschop.’ Toch stipt Van Laer aan dat de discussie over wat kan en niet kan in de kerk niet altijd evident is. ‘We hebben weinig of geen traditie hierin. Vijf jaar geleden waren er in Vlaamse kerken nog maar weinig projecten van herbesteding. Dit staat nu pas echt op de agenda. We moeten ook rekening houden met nieuwe ontwikkelingen. Bij medegebruik wordt een kerkgebouw opengesteld voor andere katholieke of christelijke geloofsgemeenschappen, maar in de praktijk zien we dat de kerk gaandeweg volledig wordt overgenomen door die andere geloofsgemeenschap. Er ontstaat een situatie waarbij een kerkfabriek een katholieke kerk bestuurt waar geen katholieke eredienst meer wordt gehouden. Ook over dergelijke bestuurlijke consequenties van herbesteding moeten we ons buigen.’

‘Ondanks de lage opkomst bij de zondagse vieringen, voelt meer dan 70% van de bevolking zich nog altijd betrokken bij de toekomst van de kerk.’

Open ruimte en verdichting combineren

ZAVENTEM Het gemeentebestuur van Zaventem wil in deelgemeente Nosssegem twee hectare open ruimte beschermen. Ze wil werk maken van een ruimtelijk uitvoeringsplan dat van die twee gebieden groene ruimte maakt. 'Enerzijds gaat het om een stuk van 1 ha aan de Felix Goossenstraat dat nu nog ingekleurd is als recreatiegebied en waar dus in principe opgebouwd kan worden', legt schepen van Ruimtelijke Ordening Bart Dewandeleer (CD&V) uit. 'Dat willen we vermijden door het te herbestemmen tot groene ruimte. Anderzijds gaat het om 1 ha aan de Kersenberg. Daar willen we een bos aanplanten. Binnen het ruimtelijk uitvoeringsplan willen we ook een deel van de Schapenweide in Nosssegem omvormen van woonparkgebied tot woongebied. Woonparkgebied houdt in dat er villa's met grote tuinen kunnen komen. Dat past niet langer in onze visie op ruimtelijke ordening. We willen gaan voor een zuinig ruimtegebruik. Dat

betekent kleinere woningen en kleinere tuinen.' De N-VA, de voorbije legislatuur in de meerderheid en nu in de oppositie, vindt dat onbegrijpelijk. 'De ruimtelijke uitvoeringsplannen werden beslist toen we mee in het bestuur zaten. Uiteraard kunnen we ons vinden in de geest van die plannen', zegt voormalig schepen van Openbare Werken Luk Vander Elst (N-VA). 'Maar wat het bestuur nu wil doen met de Schapenweide snappen we niet. Verdichten moet je doen op de geschikte plaatsen. Deze zone opofferen is niet de juiste manier. Wat baat de aankoop van gronden elders in de gemeente om ze om te zetten in speelbossen als er enkele honderden meters verder tal van waardevolle bomen gekapt worden?' De gemeente, die eigenaar is van de Schapenweide, wijst erop dat er geen plannen bestaan om in de bewuste zone te bouwen. Volgens de N-VA is het echter niet verstandig om de deur hiervoor toch op een kier te zetten. -TD

Over burgemeesters die niet benoemd worden

FACILITEITENGEMEENTEN Alexis Calmeyn (Drogenbos), Pierre Rolin (Sint-Genesius-Rode), Yves Ghequière (Linkebeek) en Frédéric Petit (Wezembeek-Oppem) werden in hun faciliteitengemeente voorgedragen als burgemeester. Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Liesbeth Homans (N-VA), besliste begin februari om hen niet te benoemen omdat de vier bij het versturen van de oproepingsbrieven voor de gemeente- en provincieraadsverkiezingen vorig jaar de taalwetgeving niet correct volgden. De kandidaat-burgemeesters ontkennen dat en schermen met een arrest van de Raad van State. De minister gaf wel groen licht aan Walter Vansteenkiste in Wemmel en nieuwkomer Bertrand Waucquez in Kraainem. De vier niet-benoemde burgemeesters hebben tegen hun niet-benoeming beroep aangetekend bij de Raad van State. 'Op 15 maart hebben Alexis Calmeyn, Pierre Rolin, Yves Ghequière en ikzelf ons beroep ingediend', laat Frédéric Petit weten. 'Volgens de procedure moet de Raad van State tegen begin juni een uitspraak doen. Wij hebben er alle vertrouwen in dat we het recht aan onze kant hebben en toch zullen worden benoemd.' Daar denkt Vlaams minister Homans anders over. Nu is de Raad van State aan zet. -TD

Wandelen op de klank van de muziek

ZONIENWOUD Op zondag 28 april kan je tijdens de veertigste editie van Zoniënmars/Zoniënklinken van de meest toverachtige plekjes van het Zoniënwoud genieten op het ritme van traditionele en wereldmuziek. 'Je kiest uit een tocht van 5, 10 of 15 km', zegt Lieve De Beir, verantwoordelijke van gemeenschapscentrum Wabo in Watermaal-Bosvoorde. 'Het kortste parcours is goed toegankelijk voor mensen met kinderwagens en rolstoelgebruikers. Onderweg zijn er picknickplaatsen en vooral ook veel prachtige muziek.' Vzw Muziekpublique brengt een resem topmuzikanten naar het bos. Op verschillende plaatsen langs de wandeltochten laten ze hun muziek weerklinken. 'Zo kan je onderweg bijvoorbeeld luisteren naar stemkunstenaar Raphaël De Cock of Vincent Noiret, een virtuoos op de contrabas. Maar er is ook wereldmuziek van Congolese en Senegalese artiesten.' En omdat de veertigste editie iets extra verdient, zijn er op 28 april ook een aantal sportieve activiteiten. Zo is er een begeleide loop van 5 of 10 km of een Fit-O-Run van 10 km waarbij je onderweg gebruikmaakt van het bos voor wat stevige krachttoefeningen. -TD

HST-station op de luchthaven?

ZAVENTEM In het verleden was het al eens stof voor een welles-nietes discussie, en nu het klimaat bovenaan de agenda staat, pleit CD&V opnieuw voor een HST-treinstation op de luchthaven van Zaventem. 'De vliegtuigmaatschappijen leveren inspanningen om vluchten om te zetten in treinreizen', zegt CD&V-kamerlid Vincent Van Peteghem. 'Zo werken Brussels Airlines, KLM en Air France al met het *feeder-systeem* waarbij je de mogelijkheid hebt om een trein- en vliegtuigreis te combineren. In het station van Brussel-Zuid kan je aan de balie zelfs al inchecken voor je vlucht. Willen we werk maken van een *modal shift*, dan moeten we in de eerste plaats inzetten op het uitbouwen van een HST-station op Brussels Airport.' Momenteel is er tussen de Amsterdamse luchthaven Schiphol en de luchthaven van Zaventem alleen een rechtstreekse verbinding met een gewone Beneluxtrein die 2 uur en 10 minuten over het traject doet. Met de Thalys HST-trein zou dat een stuk sneller kunnen, maar Thalys zelf is niet happig om zo'n trein in te zetten tot op de luchthaven. Een omweg maken via Brussels Airport zou volgens hen te veel tijdverlies betekenen voor de andere reizigers. In Nederland pleit de politiek intussen voor het afschaffen van vluchten tussen Brussel en Amsterdam. Luchtvaartmaatschappij Brussels Airlines laat weten dat ze voorstander is van een trein in plaats van een vliegtuig tussen beide steden, maar daar moet dan wel de juiste infrastructuur voor bestaan. En daar wringt het schoentje voorlopig. - TD

Nieuwe oproep voor meer samenwerking

VLAAMSE RAND Vlaanderen en Brussel moeten op bestuurlijk vlak veel intensiever samenwerken. Dat vindt Voka Metropolitan. De Brusselse tak van de werkgeversorganisatie pleit voor de oprichting van Vliris, een nieuw politiek overlegplatform tussen beide gewesten. 'Het platform moet de komende jaren zorgen voor een betere samenwerking inzake mobiliteit, ruimtelijke planning, arbeidsmarkt, ... Dat is broodnodig om de Brusselse metropool een nieuwe dynamiek te geven', meent Kris Cloots, voorzitter van Voka Metropolitan. 'De zesde staatshervorming voorzag de oprichting van een metropolitane gemeenschap met daarin de federale overheid, de drie gewesten en alle gemeenten van Vlaams-Brabant, Waals-Brabant en Brussel. Dat bleek een doodgeboren kind. 'Laat ons het simpel houden en een overlegplatform creëren tussen het Vlaamse en Brusselse Gewest. Het is tussen die overheden dat de komende jaren zeer belangrijke werven moeten worden afgesproken op vlak van mobiliteit, de ontwikkeling van bedrijvenszones, de arbeidsmobiliteit, de ontwikkeling van de luchthaven, enzovoort.' - TD

Inspiratie opdoen om Nederlands te oefenen

VLAAMSE RAND Oefening baart kunst. Dat geldt zeker voor het leren van een taal. Op de website nederlandsoefenen.be vind je daarom een online inspiratiedatabank over oefenkansen Nederlands. 'Organisaties, verenigingen en gemeentebesturen kunnen er bladeren door voorbeelden en goede praktijken, en inspiratie opdoen om een kwaliteitsvolle oefenkans te organiseren', vertelt Karen Stals, stafmedewerker Taalpromotie bij vzw 'de Rand'. 'Er staat intussen heel wat materiaal op: handleidingen, cd's, draaiboeken, concreet materiaal, noem maar op.' Vzw 'de Rand', het Agentschap Integratie en Inburgering, Atlas, In-Gent en het Huis van het Nederlands Brussel staken daarvoor de koppen bij mekaar. 'Samen willen we inspiratie en ondersteuning geven aan iedereen die een oefenkans Nederlands op poten wil zetten.' - TD

 www.nederlandsoefenen.be

Het gemeentebestuur van **Grimbergen** sluit het openluchtzwembad De Lammekes definitief. • BNP Paribas Fortis maakt bekend dat er 267 bankkantoren zullen verdwijnen tegen eind 2021. Het gaat onder meer om filialen in **Linkebeek**, **Jezus-Eik**, **Machelen** en **Sint-Pieters-Leeuw**. • De Vlaamse Regering investeert 28 miljoen euro in twee nieuwe toegangsgebouwen en het nieuwe serrecomplex De Groene Ark in de Plantentuin van **Meise**. • **Merchtem** plaatst acht veiligheidscamera's om vandalisme en diefstal tegen te gaan. • **Wemmel** verkoopt de braakliggende grond van het vroegere containerpark aan de Limburg Stirumlaan. • Bij koerierbedrijf UPS in **Diegem** verdwijnen 92 banen. De nachtploeg verhuist naar Eindhoven, een aantal administratieve functies worden uitbesteed. • In de burgerenquête 'Mijn idee!' kunnen de inwoners van **Beersel** suggesties en ideeën kwijt aan hun gemeentebestuur. • Tientallen fijnsparran in het Zoniënwoud in **Hoeilaart** zijn zo zwaar aangetast door de letterzetter (een kever) dat ze gekapt moeten worden. Eerder dit jaar moesten al tientallen fijnsparran gekapt worden in het Arboretum in **Tervuren**. • De aanleg van de fietssnelweg langs het kanaal Brussel-Charleroi over Halle, **Beersel** en **Sint-Pieters-Leeuw** zal ten vroegste half juni starten. • De gemeentebesturen van **Sint-Pieters-Leeuw**, **Beersel**, **Sint-Genesius-Rode** en **Linkebeek** willen samen in de Zennevallei een vrachtwagenroutenetwerk uitstippelen zodat truckers dorpscentra vermijden en naar voorbehouden parkeerplaatsen worden geleid. • Het sociaal verhuurkantoor Zuidkant heeft de kaap van 150 sociale huurwoningen gerond in Halle, **Sint-Pieters-Leeuw**, Pepingen en Gooik. • Niet alleen spoorlijn 124 maar ook de stations in **Sint-Genesius-Rode** en in **Linkebeek** worden gemoderniseerd. De werken zullen in 2021 starten. •

De afvalcontainers in **Asse** worden voortaan versierd met een kunstgrastapijt en kunstbloemen. Zo hoopt de gemeente sluikstorten tegen te gaan. • Topmagistrate Ine Van Wymersch uit **Overijse** wordt de nieuwe procureur des Konings van het parket Halle-Vilvoorde. Ze pleit onder meer voor een eigen veiligheidsplan voor de luchthaven van **Zaventem**. • De Koninklijke Voetbalbond KBVB en Golazo gaan het Koning Boudewijnstadion in Laken renoveren. Hiermee komt er een definitief einde aan de saga over de bouw van een nieuw Eurostadion op Parking C in **Strombeek-Bever**. • In **Dworp** zijn nieuwe gemeenschapslokalen in gebruik genomen. • Erfgoed Vlaanderen geeft een voorlopig negatief advies voor de uitbreiding van het kasteel in **Wemmel**. Het gebouw doet dienst als gemeentehuis en is beschermd. • VDAB en Actiris willen Brusselaars naar een baan in de Vlaamse Rand leiden met de nieuwe campagne 'Nouveau job? Le prochain stop!'. In de Vlaamse Rand zijn zo'n 3.000 vacatures moeilijk in te vullen. • In **Vilvoorde** is de eerste steen gelegd van 't Brughuis, een project met 136 woningen en commerciële ruimten in de nieuwe stadsbuurt 4 Fonteinen. • De Vlaamse overheid plant in de Rand tien laadpalen voor elektrische auto's. Ze komen op acht locaties in zes gemeenten. De Zandloper in **Wemmel** en het Depot in **Vilvoorde** krijgen twee laadpalen. De Kam in **Wezembeek-Oppem**, de Moelie in **Linkebeek**, de Bosuil in **Overijse**, het Hanenbos en Destelheide in **Dworp** en Domein Groendaalheyde in **Overijse** krijgen één laadpaal. • De toren van de basiliek in **Grimbergen** is een goede broedplaats. Een koppel slechtvalken bouwt er opnieuw een nest. • De politiezone Zennevallei (**Beersel**, Halle, **Sint-Pieters-Leeuw**) heeft zes elektrische fietsen gekocht voor de wijkwerking. • Het sociale bouwproject Tussenveld, waar op termijn 296 sociale woningen in **Eversen** zouden komen, belandt na protest van de buurtbewoners tijdelijk in de koelkast. • **Beersel** verhoogt de prijs om een dagje te hengelen aan de slotgracht van het Kasteel van Beersel. Mensen die niet uit Beersel komen betalen 10 euro. Op die manier wil de gemeente visdiefstal tegengaan. • Op Brussels Airport in **Zaventem** zijn dertig elektrische bussen in gebruik genomen. Ze staan in voor het vervoer van passagiers van en naar hun vliegtuig. • JH

BEERSEL De gemeente Beersel telt sinds twee jaar meer dan 25.000 inwoners en dat aantal wil het gemeentebestuur de komende jaren niet te snel zien stijgen. 'Iedereen heeft de mond vol van de Vlaamse Rand die groen moet blijven. Als we daar echt werk van willen maken, dan moeten we maatregelen nemen', zegt burgemeester Hugo Vandaele (CD&V). 'Hoogbouw kan niet in Beersel en dat zullen we zo houden. Flatgebouwen van vijftien of meer verdiepingen, zoals in Zellik of Vilvoorde, zijn geen optie. Grote verkavelingen zullen we zo veel als mogelijk tegen houden.' Minder aanbod betekent natuurlijk ook vastgoedprijzen die nóg meer zullen stijgen en dus ook meer jonge Beerselse gezinnen die geen plek meer vinden. 'Dat moeten we proberen te compenseren door via huisvestingsmaatschappijen betaalbare huur- en koopwoningen ter beschikking te stellen aan mensen die een binding hebben met de gemeente.' Om de bevolkingsdruk vanuit Brussel op te vangen, kijkt Vandaele naar de kleinere steden rond de hoofdstad, verder weg van de Rand. 'Denk aan Nijvel, Charleroi of Aalst. Daar is nog ruimte om grotere woonprojecten te realiseren.' • TD

Nieuwe brandweerkazernes

ZAVENTEM Het 145-koppige brandweerkorps van Brussels Airport werkt voortaan vanuit twee nagelnieuwe brandweerkazernes op het luchthaventerrein. De vorige kazernes dateerden uit de jaren 50 en 60 van de vorige eeuw. 'Onze nieuwe kazernes zijn ontwikkeld om nog efficiënter te kunnen opereren in geval van een noodinterventie en zijn uitgerust met de nieuwste technologieën', zegt Arnaud Feist, CEO van Brussels Airport Company. 'Ze bieden ons brandweerkorps al het comfort dat nodig is om snel en adequaat te kunnen reageren. Bij de bouw van de kazernes werd speciale aandacht geschonken aan de duurzaamheid.' Acht-honderd zonnepanelen op de daken van de kazernes zorgen voor de elektriciteit en watercollectoren vangen het regenwater op. Dat wordt hergebruikt voor het sanitair en het bluswater. De nieuwe kazernes liggen aan de oost- en westkant van de start- en landingsbanen. Daardoor moeten de brandweerwagens bij interventies geen banen meer kruisen. Dat is kostbare tijd gewonnen. • TD

Langgerekte noodkreet

Een rijke regio met grote noden. Zo kan je de Vlaamse Rand stilaan omschrijven. Dat bleek nog maar eens uit de hoorzitting in de Commissie Brussel en de Vlaamse Rand van het Vlaams Parlement, waar eind februari van gedachten werd gewisseld over de uitdagingen en prioriteiten voor het randbeleid.

TEKST Geert Sellselach • FOTO Filip Claessens

Op basis van het memorandum van het Toekomstforum Halle-Vilvoorde – een samenwerkingsverband tussen de 35 gemeenten van de regio – de uitgangspunten van Vlabinvest over huisvesting en de analyse van vzw 'de Rand' werd een stand van zaken opge maakt van de uitdagingen voor Halle-Vilvoorde en de Vlaamse Rand. Het geeft op enkele maanden voor de parlementsverkiezingen een interessant en compleet overzicht van de uitdagingen waarmee de regio te kampen heeft.

SAMENWERKING

Hebben we iets nieuws gehoord? Weinig of niet. Een nieuw idee was bijvoorbeeld om te onderzoeken of de ring ten zuiden van Brussel rond gemaakt kan worden door een acht kilometer lange tunnel onder het Zoniënwood aan te leggen. Te betalen met tolgeld. Maar goed: wie de Rand een beetje volgt, had een flinke déja vu. Ja, de bevolking neemt toe. Ja, ze wordt diverser, en de thuistaal is steeds minder het Nederlands. Ja, er is een tekort aan betaalbare huisvesting. Ja, er is achterstand in

de zorg. Ja, er is plaats en omkadering tekort in het onderwijs. Ja, de groene regio staat onder druk van verstedelijking. Ja, het verkeer zit in een knoop. Ja, het luchthavendossier zit al jaren muurvast. Ja, de politie is onderbemand. Ja, ja, ja. En die evoluties ontwikkelen zich in de Rand tegen een rotvaart verder, veel sneller dan in de rest van Vlaanderen. Soms leek de hoorzitting wel op één langgerekte noodkreet. De concrete gegevens blijken soms ook hallucinant. Zo krijgt deze verstedelijkte regio, die kampt met een grootstedelijke problematiek op vlak van veiligheid, de laagste politiedotatie vanuit het federale niveau. Waaruit blijkt dat verschillende uitdagingen trouwens niet alleen op het Vlaamse niveau liggen, wat het Toekomstforum doet besluiten om het taboe van samenwerking tussen de verschillende niveaus te overstijgen, ook met die olifant in de kamer, zijnde Brussel.

CENTEN

Zijn er oplossingen? Zeker. Tijdens de hoorzitting werden verschillende valabele voorstellen

gedaan. De regio erkennen als centrumregio en Vilvoorde en Halle als centrumstad bijvoorbeeld, waardoor er structureel meer geld deze richting zou uitgaan. De achterstand op allerlei domeinen inhalen door er in te investeren, door een meer billijke verdeling van de financiën tussen regio's en gemeenten te hanteren. Allemaal waar. Het zal toch weer voornamelijk over meer centen gaan. De parlementsleden van de regio zijn daar ook van overtuigd. Of de rest van Vlaanderen van die noodzaak aan extra ondersteuning voor de Rand even hard overtuigd is, valt te betwijfelen. Althans, de vertegenwoordigers van onze regio merken daar bij hun collega's weinig van. Zaak zal zijn om in de volgende beleidsperiode de werken die in de steigers staan daadwerkelijk uit te voeren, bijvoorbeeld op vlak van mobiliteit. Zaak zal zijn om de problematiek van de Rand hoger op de agenda te krijgen, bijvoorbeeld door een 'rand-toets', zoals vzw 'de Rand' voorstelt. Met zo'n toets zou alle wetgevend werk worden bekeken – 'getoetst' – op de gevolgen voor de regio.

Joost Kaesemans:
 'Zorg dat er een gemakkelijke en goedkope manier is om op je plek te raken zonder de wagen, dan gaan mensen dat doen.'

Joost Kaesemans van Febiac

'De auto blijft altijd

Het autosalon is alweer even afgelopen, de klimaat-marsen blijven onverminderd voortgaan. Ook voor 'koning auto' is het klimaat gewijzigd. Hij is niet langer overal welkom. Wat betekent dat voor de auto-industrie?

TEKST Anne Peeters • FOTO Filip Claessens

Het is een uitdaging om goed werk proberen te leveren in moeilijke tijden', zegt Joost Kaesemans uit Dilbeek. Hij is directeur communicatie bij Febiac, de Belgische federatie van de automobiel- en tweewielindustrie. Kaesemans rijdt graag met de auto. 'Ik ben doodgraag onderweg. De weg naar het doel is minstens even belangrijk als het doel op zich. Ik beleef plezier aan de activiteit van het rijden zelf, om dat goed en verantwoordelijk te doen. Ik zie de schoonheid van het onderweg zijn. In dat opzicht past mijn baan bij Febiac goed bij mij.'

Niet iedereen denkt er zo over. De liefde voor de auto is bekoeld.

'Klopt, maar dat maakt de auto niet minder nuttig of zelfs noodzakelijk. Het is eenvoudiger om een sector te zoeken waar de wind in je rug zit. Ik vind wind tegen juist een uitdaging. Als we met de fietsclub op weg zijn en er is tegenwind, dan zet ik me graag op kop. Professioneel ook. Ook al kost je dat behoorlijk wat frustraties en kopzorgen, toch levert dat voldoening op. De kunst zal zijn om, binnen de mobiliteitscontext die er is, een toekomst uit te tekenen die voor iedereen leefbaar is.'

Is het verschil met 10 à 30 jaar geleden werkelijk zo groot?

'In de jaren 60 en 70 kenden we een stevig 'auto-offensief' met de aanleg van wegen en snelwegen, de ring rond Brussel. Eigenlijk is er nadien qua verkeersinfrastructuur niet zo heel veel meer gebeurd. Er zijn woonwijken gebouwd, baanwinkels langs steenwegen, er is ingegrepen in de bestaande infrastructuur, maar structureel is er niets veranderd. Wat

EN

BALANCING CAR ACCESSIBILITY AND A GOOD ENVIRONMENT

'The question is how can we ensure as many people as possible are able to enjoy smooth, safe motoring, while curbing (environmental) damage? If people have to use their cars less often, they must be offered acceptable alternatives,' says Joost Kaesemans, Chief Communications Officer with Febiac, the Belgian Federation of the Car and Two-wheeler Industries. 'How accessible are trains or metro stations for people who do not live within walking

or cycling distance? Most train stations in the Vlaamse Rand have ridiculously small and often very unattractive parking facilities. The charges for parking areas at metro station terminals are often so prohibitive that people prefer to stay in their cars and drive through Brussels city centre to get to work'. Kaesemans believes the key factors for ensuring the quality of life in this part of the world include zero-emissions, self-driving cars and car-sharing.

nog noodzakelijk'

er wél is veranderd, is dat er heel veel auto's zijn bijgekomen. Als kind herinner ik me dat papa vanuit Sint-Pieters-Leeuw met de fiets naar Brussel reed om te werken en dat mama haar auto had voor het gezin met vier kinderen. Wij waren de eerste achterbankgeneratie die door de ouders overal naartoe werden gereden en die op hun achttiende meteen zelf met de auto gingen rijden. Die evolutie heeft zich sterk voortgezet. Mijn generatie rijdt nog meer rond met onze kinderen. Tegelijk waren wij ook de ketten die, als ons huiswerk af was, de straat op trokken om heel de avond rond te fietsen in de verkaveling. Dat zie ik mijn zonen niet doen. Eigenlijk zijn zij nog afhankelijker van de auto, van de mama- en papa-taxi, dan wij op die leeftijd.

Welke oplossingen zie jij om de mobiliteit van inwoners uit de Vlaamse Rand te verbeteren en hun omgeving leefbaarder te maken?

'De vraag is: hoe kan een zo groot mogelijk aantal mensen zich vlot en veilig verplaatsen en de (milieu)hinder toch beperkt worden gehouden? Als mensen minder de auto moeten nemen, moeten er ook valabele alternatieven zijn. Hoe bereikbaar zijn de trein- of metrostations voor mensen die niet op wandel- of fietsafstand wonen? Aan de meeste treinstations in de Vlaamse Rand is de parkeermogelijkheid belachelijk beperkt en vaak zeer onaantrekkelijk. Je kan naar Anderlecht rijden en daar de metro nemen. Je vindt er altijd plaats omdat de parkeerplaatsen daar 15 euro per dag kosten. Reken uit: 30 euro per dag, 20 werkdagen per maand, dat kost je 600 euro op maandbasis. Wat doet een mens dan? Hij blijft in zijn auto zitten en rijdt dwars door Brussel centrum naar het werk.'

'Convenience is everything. Zorg dat er een gemakkelijke en goedkope manier is om op je plek te raken zonder de wagen, dan gaan mensen dat doen. De juiste signalen naar betaalbare parkeerplaatsen, andere alternatieven die werken: dat levert resultaten op. Neem nu het Erasmusziekenhuis, de eindhalte van de metro. Heel het Pajottenland kan daar potentieel op de metro stappen en op een kwartiertje in Brussel centrum staan. Maar:

er worden woonblokken neergepoot eerder dan overstapparkings. Nog een voorbeeld: de grote Parking C aan de Heizel wordt intensief gebruikt tijdens het autosalon of Batibouw. De rest van het jaar staat er bijna niemand. Door de metro iets verder door te trekken, zou je ervoor kunnen zorgen dat pendelaars hier parkeren en vervolgens de metro naar Brussel centrum nemen. De reactie van de Brusselse vervoersmaatschappij MIVB was veelzeggend: *Nee, als je blijft, doe dat niet. Wij zitten in de spits aan onze maximumcapaciteit. Wij kunnen die stroom reizigers niet aan.* Dat is geen verwijt, wel een bewijs dat de oplossing niet alleen van de autogebruikers kan komen, maar dat we ons vervoersmodel in zijn geheel moeten bekijken.'

Is dat een typisch Belgisch probleem door onze ingewikkelde overheidsstructuren? Is het misschien zelfs een communautair probleem?

'Niet echt. Het heeft meer te maken met de schaal waarop je werkt. Je ziet dezelfde mobiliteitsproblemen rond de meeste wereldsteden.

'De zelfrijdende auto zal vooral in het drukke stadsverkeer het verschil maken.'

Ik vind het betreurenswaardig hoe slordig we omgaan met de bestaande infrastructuur en het gebrek aan visie en ambitie om dingen uit te bouwen. Daarin spelen allerlei motieven mee. Wie draagt de lusten, wie draagt de lasten? Brussels minister Pascal Smet zegt: 'Die autopenndelaars, we moeten daarvan af.' Dat vind ik kortzichtig. Het zijn wel deze mensen die in Brussel komen werken, wiens bedrijven flink wat taksen betalen, die 's middags de plaatselijke middenstand laten draaien. Je bent pas een stad als je een aantal functies met elkaar verbindt: wonen, werken, winkelen. Dat zijn functies die zowel gedragen worden door mensen die in de stad wonen als door mensen die naar de stad komen. Die bereidheid om die rol van Brussel te erkennen, bepaalt ook de leefbaarheid van de Rand.'

Febiac is niet alleen de federatie van de auto-industrie, maar ook van de tweewielers.

Fiets jij zelf?

'Ik ben een enthousiaste vrijetijdsvrijer en rij regelmatig met de fiets naar het werk. Op eigen risico, want het verkeer in Brussel is verschrikkelijk. Het is elke keer weer een hachelijke onderneming. Ik moet heel Brussel door om van Dilbeek tot in Woluwe te raken. Ik krijg daar vaak reacties op van mensen die het vreemd vinden dat ik voor de autosector werk en toch met de fiets rijd. De auto heeft binnen Febiac een dominante plaats, dat klopt, maar voor mij gaat het over mobiliteit in de brede zin. Hoe kunnen we de mobiliteit beter organiseren voor iedereen? De automerken zijn vandaag bezig met het uitwerken van autodeelprojecten. Dat lijkt op het eerste gezicht eigenaardig: waarom zou je deelwagens promoten als je elk van die klanten een eigen wagen zou kunnen verkopen? Het antwoord is eenvoudig: omdat we weten dat als we niet handelen binnenkort iedereen stilstaat. Dan stopt het verhaal. Voor de autosector, maar ook voor de maatschappij.'

Hoe zie je de toekomst qua leefbaarheid voor Vlaamse Rand?

'Op het vlak van het milieu en het klimaat is zero-emissie heel belangrijk. Ten tweede kunnen we er niet onderuit dat mensen niet meer in alle omstandigheden het stuur in eigen handen zullen hebben. Mensen denken dat zelfrijdende auto's vooral leuk zijn op de snelweg, ik denk dat ze vooral in het drukke stadsverkeer het verschil zullen maken. Steden zullen op een bepaald moment zeggen: automobilist je mag hier nog binnen op voorwaarde dat wij jouw stuur overnemen en bepalen langs waar je gaat rijden. En een derde evolutie, waarvan ik veel verwacht, is het loslaten van het bezitsmodel. Als je vandaag een auto wil gebruiken, moet je hem eigenlijk bezitten. In de stad kan dat op korte termijn fundamenteel veranderen en dat zal alleen maar voordelen hebben. Parkeerplaatsen worden schaars en duur. Als je het puur rationeel bekijkt, staat je wagen meer dan 90% van de tijd stil, ergens ruimte in te nemen. Deelsystemen kunnen de efficiëntie van het autogebruik sterk verbeteren in Brussel en de Rand. Onze kinderen zullen daarvan de *early adopters* worden.'

Indrukwekkende vergezichten

Veel mensen zijn verrast dat de Vlaamse rafelrand rond Brussel nog zo landelijk en groen kan zijn. In alle windstreken zijn er gemeenten waar het heerlijk wandelen is, ook al zou je dat op het eerste gevoel niet altijd zeggen.

TEKST Herman Dierickx • FOTO Filip Claessens

Dat is niet anders in de noord(oost)rand. Voor de gelegenheid wendden we ons steven naar Kampenhout, een wat ingedommelde gemeente waar tot voor een paar tientallen jaren de witloofboeren de dienst uitmaakten. De streek is bij natuurminnaars bekend omdat het Torfbroek daar ligt, een gebied met Europese topnatuur. Het aangrenzend dorpje Berg heeft ook nog wat rustige charmes te bieden, maar verder blijft Kampenhout een nobele onbekende op wandelgebied.

Dat is onterecht, want er zijn grote zones waar het heerlijk vertoeven is voor de geïnte-

resseerde wandelaar. De Kampenhoutsebaan kan je zowat als de ruggengraat van het gebied zien. Het is de plaats waar je het veld instapt. Alle wegen en baantjes die er op uitgeven liggen in een zalig landschap dat een verkenning meer dan waard is. In feite zou je de volledige regio tussen het Hellebos in het westen, het Weisseterbos in het oosten en het dorp Schiplaken in het noorden kunnen uitkammen op zoek naar landschappelijk en biologisch schoon. Neem gerust een topografische kaart mee of een zoekrobot om op voorhand eens een blik te werpen op het parkoers dat je wil afleggen.

KLEURENPRACHT

De specifieke bodemeigenschappen en de afwisseling van een landbouwlandschap doorspekt met nog redelijk grote gevarieerde bospercelen, beekjes en poelen vormen het canvas waarop alle landschapselementen geborduurd zijn. Het Steentjesbos is daar een mooi voorbeeld van. Het ligt er nu op zijn paasbest bij. Pinksterbloemen, sleutelbloemen, kruipend zenegroen, heekkruid, speenkruid,... alleen al voor de kleurenpracht zou je hier rondlopen. Rond het bos liggen uitgestrekte akkers en weiden die zorgen voor visuele en ecologische variatie. Of je van hieruit nu naar het Weisseterbos of richting Kampenhoutsebaan trekt, overal vind je gezichtspunten die de moeite waard zijn.

Grote imponerende boerderijen doen terugdenken aan de gouden landbouwdecennia van de jaren 1960-1990 en veel vroeger. De wegbermen en heel wat graslanden zijn niet overbemest en herbergen nog een grote variatie aan planten. Daarop vind je een uitgelezen leefgemeenschap van bijen, zweefvliegen en vlinders waarvan je nu de eerste vertegenwoordigers ziet die het voorjaar kleuren. In de zomer zijn dan weer andere soorten actief, maar helemaal stil valt het pas vanaf november als de winterkou intreedt. Maar ook dan kan je

Tegen het klimaat

Joris Hintjens begon zijn carrière als freelance journalist. 15 jaar lang maakte hij reportages voor zowat alle tijdschriften, kranten en tv-stations die Vlaanderen rijk is. Voor RandKrant schrijft hij afwisselend met Dirk Volckaerts, Fatima Ualgasi en Tom Serkeyn de column *mijngedacht*.

de buurt verkennen voor de soms indrukwekkende vergezichten.

LENTE IN HET LAND

Vanaf mei is de lente in het land. Huiszwaluwen verzamelen modder om hun nesten aan de buitenramen van huizen en boerderijen af te werken. Waar zie je dat beeld nog? Sommige weiden staan in een mantel gehuld met bijna anderhalve meter hoge stengels van groot streepzaad. Het lijken wel reuzenpaardenbloemen op stelten; de wiegende zee van duizenden van deze planten vergeet je niet meer eens je ze gezien hebt. In de wegbermen en sommige akkers zijn akker- en driekleurige viooltjes en verschillende ereprijzen van de partij. Doe de moeite om ze allemaal eens goed te bekijken, want het zijn wonderen van vorm, kleur en esthetica. Intussen heeft een haas of een patrijzenkoppel je pad gekruist en heb je al vele tientallen planten en insecten gezien die je helemaal in de stemming brengen. Waarom zou je op dagtrip trekken naar de kust of de Ardennen? Hier is zoveel te beleven, vlak in je achtertuin als je in de noordostrand woont.

VIJFTIG KILOMETER WANDELROUTES

De jongste jaren zijn er veel wandel- en fietsparkeersroutes bijgekomen. De paaltjes kom je op verschillende plaatsen tegen. Overzichtskaarten vind je bij de vleet op het internet. Wat dat betreft, heb je als wandelaar of fietser veel meer mogelijkheden dan vroeger om je uitstap voor te bereiden. In de hierboven vermelde zone heb je alles samen zowat vijftig kilometer aan wandelroutes. Daar ben je dus makkelijk een paar dagen zoet mee. Meteen heb je ook een staalkaart van de regio gezien die zich ongeveer op het scharnierpunt van het zure westen en wat kalkrijkere oosten van de provincie bevindt. Ook dat zorgt voor extra variatie in het landschaps- en natuuraanbod.

Ik ben tegen het klimaat.' Niemand had hem iets gevraagd, maar toch, het moest eruit. Het kwam door de krant die hij aan het lezen was. Hij zwaaide met de voorpagina naar de tooghangers om de aandacht te trekken.

'Het is de schuld van het klimaat dat die kinderen niet op school zitten, maar in Brussel gaan betogen. In mijnen tijd deden wij dat niet.'

'Gij niet neen. Gij zat, toen al, hier aan de toog met een stuk in uw kl... voeten, juist gelijk nu.' Het antwoord kwam gevat, en niet geheel onverwacht, van de man aan de overkant. Een grote kerel, met een snor, onverzorgde baard en een tattoo op zijn voorarm. 'Rita', of zoiets, voor zover ik kon lezen.

'Wij wel', ging hij verder. 'Tegen de raketten. Nu gaat de wereld kapot door het klimaat, toen door de kernwapens. Met 100.000 waren we, van Noord naar Zuid, met vrouw en kind en veel laweit. Terwijl, boven onze kop, de vliegtuigen de raketten al aan het invliegen waren naar Kleine Brogel, waar ze zagezegd nooit hebben gelegen. Premier Martens had het met Reagan op een akkoordje gegooid.' Hij was duidelijk goed geïnformeerd.

'En ikke,...', klonk een schorre stem van achter het tafeltje naast de flipperkast. 'Ik ging, samen met ons Simonne, betogen tegen de oorlog in Vietnam. Tjonge jonge... de flikken toen, dat waren nog geen robocops gelijk die in Frankrijk vandaag, met helmen en scheenlappen en pepperspray en flashgranaten. Die hadden nog gewoon een kepie en een matrak. Speelgoed, eigenlijk. Gemakkelijk.' Zijn monnikellachje verraadde dat hij wegdroomde naar zijn glorietijd van revolutionaire held in een woest gevecht met de ordetroepen. 'Of was

't voor Leuven Vlaams? Ik weet het niet meer, het is zo lang geleden.'

'Dan hebde gij meer succes gehad dan wij', viel het ex-lief van Rita hem in de rede. 'Leuven is nu Vlaams en den oorlog in Vietnam is ook gedaan. Maar die raketten, die staan er nog altijd.'

'En het klimaat is er ook nog, nog altijd hetzelfde.' Iedereen draaide zich naar de opener van deze discussie. 'Da's dus mijn punt. Die betogingen, die helpen niks. Het klimaat, daar kunde niks aan doen.'

'Maar niks doen gaat ook niet.' Er zat zelfs jong volk aan de toog, uit de nieuwe wijk aan het kanaal. Zo'n type met een baardje, een slaphangende muts en een ruitjeshemd, met voor zijn neus een koffie met een moeilijke naam, alé eigenlijk gewoon koffie met melk en een speculooske. Hij komt hier geregeld, voor de 'authentieke sfeer'. 'Dan staat binnenkort de Zenne tot hier aan den toog.'

'En toch zouden ze beter naar school gaan en studeren om oplossingen te vinden voor het probleem.'

'Ja, zodat de politiekers die oplossingen dan weer straal kunnen negeren.' Ik begon te vermoeden dat onze hipster ook naar de klimaatmarsen was geweest.

Tattooeman maakte zich klaar om te vertrekken. 'Ge kunt nooit genoeg betogen, en iedere generatie heeft zijn strijd te strijden. Al goed dat wij allemaal ons best hebben gedaan in onzen tijd, anders hadden we nu niet hier gezeten, in alle vrijheid.'

De ironie ging verloren, zich terugtrekkend in de geborgenheid van de halflege bierglazen, en alle stamgasten knikten instemmend. Het deurbelleke klingelde de stille weg.

TEKST Joris Hintjens • FOTO Filip Claessens

Engagement als levenshouding

Een geëngageerd leven leiden ze allebei. De ene als dj, de andere als auteur en zanger. Met muziek en woorden van deze wereld een betere plek maken, daarvoor zetten LeFtO en Elvis Peeters zich in. **TEKST** Nathalie Dirix • **FOTO** David Legrève

Wat zijn tot nu toe de sleutelmomenten in jullie leven?

LeFtO: 'De kibbelscenes tussen mijn ouders toen ik een jongen van drie was, staan in mijn geheugen gegrift. Niet lang daarna zijn ze gescheiden. In mijn jonge jaren heeft mijn vader een Portugese vriendin gehad: Isaura. Zij is de vrouw die mij heeft opgevoed. Ze deed dat op een zuiderse manier. Dat heeft waarschijnlijk meegespeeld dat ik al op jonge leeftijd door andere culturen werd aangetrokken. Een ander sleutelmoment was toen ik alleen ging wonen in Gent. Het was de periode waarin ik met mijn maten een platenlabel startte. Ik had toen echt het gevoel dat ik mijn vleugels uitsloeg en de wijde wereld introk. Ook het overlijden van mijn grootmoeder heeft een grote indruk op me gemaakt. Ik hoorde haar vallen. Die val was het begin van het einde voor haar. En het verlies van mijn vader enkele jaren geleden heeft nog meer impact op me gehad. Hij was de man die me discipline bijbracht. Het is dankzij zijn opvoeding dat ik nooit heb gerookt of gedronken. Ik was me er goed van bewust dat hij hard moest werken om mij een goede basis in dit leven mee te geven. Ik wou hem dan ook niet teleurstellen. Dat gevoel is er nog steeds.'

Elvis Peeters: 'Als ik terugblik denk ik aan mijn gelukkige jeugd op de boerderij van mijn ouders in Grimbergen. Maar er is ook het beeld van een kleine jongen van vijf die uit zijn bed is gekropen en helemaal alleen in zijn pyjama angstig op de trap zit. Die jongen ben ik. Ik was een slechte slaper die bang was om naar bed te gaan. *Stel dat ik niet meer wakker word*, dacht ik. Een persoon die ook in beeld komt, is Agnes Moerenhout. Zij was mijn leerkracht Nederlands die mijn liefde voor taal heeft aangewakkerd. Zij sprak over de dichter Herman Gorter die nieuwe woorden

creëerde. Knap vond ik dat. Er is ook mijnheer Spruyt, mijn leraar godsdienst. Dankzij hem ontdekte ik de filosofie. Ik was geen schitterende leerling. Ik ben twee keer blijven zitten. Muziek en de punkbeweging van toen interesseerden me meer dan studeren.'

'Het oprichten van onze punkgroep Aroma di Amore beschouw ik ook als een ijkpunt. We zongen bewust in het Nederlands. Dat op zich was een statement. Een ander cruciaal moment in mijn leven was zonder twijfel de ontmoeting met mijn vrouw Nicole. We leerden elkaar kennen in de vredesbeweging.

ELVIS PEETERS:
'Ik heb geleerd dat je niet mag wanhopen.'

Sociaal engagement heeft ons altijd getekend. In de vroege jaren 80 maakten we deel uit van de antirakettenbeweging. Met een groep mensen hebben we toen zelfs een huis in Florennes gekocht. Het was onze uitvalsbasis voor protestacties tegen de kruisraketten die daar geïnstalleerd werden. Het waren boeiende tijden. De samenleving was toen erg verzuimd. Wij waren ervan overtuigd dat het anders kon en moest. En voor die overtuiging gingen we dan ook helemaal.'

Je echtgenote is co-auteur van je boeken. Hoe werkt dat?

Elvis Peeters: 'Nicole is mijn literaire sparring partner. Samen schrijven, doen we al vele jaren. We deden het ook voor onze nieuwste roman *De ommelanden*. We herlezen en herwerken de stukken van de andere. Dat betekent dat je hard moet durven zijn tegen elkaar en dat je tegen kritiek moet kunnen. We doen

de tekstbesprekingen op café. Zo voorkomen we dat we in te verhitte discussies belanden.'

Heb jij ook een sparring partner?

LeFtO: 'Op school heb ik een jongen gekend met wie ik heel goed van gedachten kon wisselen. Hij is de man die me in de dj-wereld introduceerde. We zien elkaar nog bijna elke week. Als dj ben ik vaak alleen onderweg. Dan heb ik veel tijd om na te denken. En dat brengt me wel eens in verwarring, zoals de laatste keer toen in Californië de gedachte opkwam om daar tussen de zon en de kanjers van cactus te blijven. Met de komst van onze baby is dat niet meteen meer aan de orde.'

Elvis, jij bent al vader. Wat heeft het vaderschap met jou gedaan?

Elvis Peeters: 'Ik herinner me nog hoe we op de dag van de geboorte plots niet langer met twee maar met drie waren. Op een paar seconden is er een mens die niet meer uit je leven weg te denken valt. Ik wist niet dat een geboorte zo ingrijpend was. Het vaderschap zorgde ervoor dat ik met meer discipline en een groter verantwoordelijkheidsbesef in het leven ging staan. Vader zijn, vind ik een fantastische ervaring. Nicole en ik hebben er bewust voor gekozen om onze zoon samen op te voeden. Net zoals bij het schrijven, willen we ons hiervoor samen engageren.'

LeFtO: 'Ik ben nog geen ervaringsdeskundige, maar ik weet nu al dat ik het vaderschap als een grote verantwoordelijkheid zie. Ik heb dan ook lang gewacht om de stap te zetten. Zeker omdat ik als dj vaak in het buitenland ben. Mijn vriendin beseft dat. Toch heeft het haar niet belet om samen met mij dit avontuur aan te gaan.'

Heel recent verloor je je vader. Wat heeft dat verlies met je gedaan?

Elvis Peeters: 'Ik wist niet dat het zo raar zou aanvoelen om een ouder te verliezen. Mijn vader is bijna 90 jaar geworden. Op het einde van zijn leven was de wereld waarin hij leefde heel klein geworden. Met als gevolg dat zijn blik op de wereld steeds nauwer werd en onze gesprekken steeds minder diepgaand. Hij was blij als hij mij zag, maar de echte gesprekken zoals vroeger voerden we niet

meer. Je zou kunnen zeggen dat zijn leven als een kaars is uitgedoofd. Je zou dan denken dat zijn overlijden minder hard zou aankomen. Ik voel echter dat ik verweesd achterblijf. Na zijn crematie had ik het moeilijk met de gedachte dat zijn gelaat en lichaam plots helemaal weg waren. Ik voelde me helemaal alleen in de eeuwigheid der tijden. Alsof het dak boven mijn hoofd was weggeslagen. De confrontatie met de eindigheid maakt duidelijk dat we hier slechts heel even zijn en dat er niets anders opzit dan er het beste van te maken.'

Het beste van dit leven maken. Wat betekent dat voor jou?

Elvis Peeters: 'Een tijd geleden zag ik een reportage over een Afrikaanse boer die jonge bomen plantte om de ontbossing van de savanne tegen te gaan. Hij kreeg de vraag waarom hij dat deed. Hij zou die bomen toch nooit zelf als volgroeide bomen zien. Hij deed het voor de generaties die na hem kwamen. Dat was ook de reden waarom ik in 1976 deelnam aan een betoging tegen de kerncentrale in Doel. Welke wereld laten wij na voor de komende generaties? Die vraag zouden politici en burgers zich meer moeten stellen.'

LeFtO: 'Politici zouden meer moeten doen wat de burgers willen dat ze doen. Ze zouden meer moeten handelen vanuit het algemeen belang. Kijk naar welke lelijke gebouwen er in Brussel staan omdat politici aan hun eigenbelang dachten en niet aan het algemeen belang. Het is hoog tijd dat er in Brussel en de Rand referenda worden ingevoerd. De technologie maakt dat perfect mogelijk. Het zou kunnen helpen om de kloof tussen de politici en de burgers te verkleinen.'

Jullie staan allebei geëngageerd in het leven. Vanwaar dat engagement?

Elvis Peeters: 'Ik heb mijn ouders zien sukkelen om de eindjes aan elkaar te knopen. Soms was er gewoon geen geld om naar de winkel te gaan. Een beeld dat ik niet vergeet is mijn moeder die 's avonds onze broeken oplapte, zodat er geen nieuwe broeken gekocht moesten worden. Ik kan zelf ook nog altijd geen geld verspillen.'

'De uitspraak van de Franse dichter Eugène Guillevic vind ik treffend. Engagement is een

levenshouding. Je kan geëngageerd zijn als beenhouwer, postbode, kunstenaar, politicus... 'Ik engageer niet mijn werk, ik engageer mijn leven', zegt Guillevic. Met andere woorden: iedereen kan zich engageren. Zolang je maar consequent bent en de daad bij het woord voegt.'

LeFtO: 'Ik heb als kind gemerkt dat het voor mijn vader een hele opdracht was om financieel rond te komen. Ik wist al op jonge leeftijd dat het leven geen verblijf in Disneyland is. Ik weet wat het is om in een moeilijke buurt op te groeien. Tijdens mijn jeugd heb ik meerdere jaren in Molenbeek gewoond. Dat scherpt je sociaal engagement aan.'

Welke lessen heeft het leven jullie bijgebracht?

LeFtO: 'Uit elke ervaring die je meemaakt, leer je. Een vriend van me, die me tijdens moeilijke periodes heeft opgevangen, leerde me dat tegenslagen je sterker maken. Ik merk

LeFtO: 'We leven in woelige tijden met weinig zekerheden. Ik ben dan ook bezorgd voor de jongeren van morgen.'

LeFtO Stéphane Lallemand (1976)

- Dj en producer.
- Presentator en huis-dj bij Studio Brussel.
- Ontving in 2014 de prijs voor de beste Belgische dj.
- Groeide op en woont in Brussel.

Elvis Peeters Jos Verlooy (1957)

- Auteur en muzikant.
- Schrijft romans en theaterstukken, samen met zijn vrouw Nicole Van Bael.
- Ontving meerdere literaire prijzen.
- Afkomstig uit Grimbergen.

Elvis Peeters: 'Welke wereld laten wij na voor de komende generaties? Die vraag zouden politici en burgers zich meer moeten stellen.'

FR

L'ENGAGEMENT COMME CONDUITE DE VIE

Ils mènent tous les deux une vie engagée. L'un est dj, l'autre est auteur et chanteur. LeFtO et Elvis Peeters veulent créer un monde meilleur grâce à la musique et aux mots. 'De nombreux messages de mauvaise augure circulent en Europe occidentale. L'insatisfaction est grande. Et souvent à juste titre. Pourquoi nous obstinons-nous à penser en stéréotypes qui provoquent l'exclusion de certains groupes? J'espère vraiment que

cela puisse changer et que nous arriverons à inverser la polarisation. Franchir le pas pour mieux se comprendre mutuellement au lieu de se combattre.' 'J'espère que mon monde ne va pas se rétrécir avec l'âge. Et si cela devait se faire, j'espère être suffisamment lucide pour y mettre un terme à temps. La vie s'arrête à un moment donné, personne ne peut le nier. Ne vaut-il pas mieux qu'elle prenne fin en beauté?'

- ▶ dat met ouder worden bepaalde zaken minder hard binnenkomen. Ik denk dat het komt omdat het leven je al heeft geleerd dat je op een of andere manier die tegenslagen te boven komt.'

Elvis Peeters: 'Samen met Nicole heb ik geleerd dat je niet mag wanhopen. Als zelfstandige auteurs weten we niet wat onze inkomsten morgen zullen zijn. Met die onzekerheid hebben we leren leven. Belangrijk is dat je erin gelooft dat het uiteindelijk goed komt. Dat geeft een bepaalde rust en zorgt ervoor dat je een vertrouwen uitstraalt waardoor sommige zaken ook effectief goed komen.'

LeFtO: 'We leven in woelige tijden met weinig zekerheden. Ik merk dat die onzekerheid heel wat stress veroorzaakt. Ik ben dan ook bezorgd voor de jongeren van morgen. Voor de ontgoochelingen die het leven hen nog kunnen brengen en waarop ze niet zijn voorbereid. Het leven dat ze op social media leiden, is vaak heel ver van de realiteit verwijderd.'

Elvis Peeters: 'Als jongere heb je vandaag zoveel mogelijkheden. Het is echt niet evident om binnen dat mega-aanbod de juiste keuzes te maken. Als je ziet welke stroom van informatie er via hun gsm op hen afkomt, dan moet dat toch een helse karwei zijn om je te kunnen focussen. Ik zou het niet kunnen. Dat is dan ook de reden waarom ik nooit een iPhone heb aangeschaft. De rust die ik daarvoor in de plaats krijg, zou ik niet willen missen.'

Wat brengt jullie in deze woelige tijden tot rust?

Elvis Peeters: 'De stem van Mark Lanegan. Ook al zingt hij een telefoonboek, dan nog zal ik het goed vinden. Ook de kleuren en de wilde schildertechniek in de schilderijen van Van Gogh doen iets met me. Maar ik kan ook genieten van het lezen van een boek zoals *De man die zijn haar kort liet knippen* van Johan Daisne.'

LEFTO:

'Ik wist al op jonge leeftijd dat het leven geen verblijf in Disneyland is.'

LeFtO: 'In mijn huis vind je veel kunstvoorwerpen. Ik voel me daar goed bij. Het ontdekken van een mooi detail in de buitengevel van een gebouw kan me blij maken. Ken je de moderne wandtapijten van de Britse kunstenaar Grayson Perry? Zijn werk is niet alleen mooi, er zit ook duidelijk een boodschap in. Zo is er een tapijt waarop je Mekka ziet met daarnaast het symbool van Starbucks. Te gek. Lezen is niet meteen aan me besteed. Geef mij maar beelden of muziek waar er een ziel van uitgaat. Er is vandaag veel te veel oppervlakkigheid. Ik wil muziek delen die tijdloos is en mensen weet te raken.'

Wat verwachten jullie nog van het leven?

Elvis Peeters: 'Dat onze nieuwste roman *De ommelanden* goed ontvangen wordt. En dat Nicole en ik nog heel wat romans mogen schrijven. Een goede plaat op vinyl maken, staat ook op mijn *wishlist*. Misschien zal die plaat over de liefde gaan. Want iemand hebben met wie je je leven kan delen, met wie je samen een kind opvoedt en op wie je 100% kan vertrouwen, is dat niet het mooiste wat er is? Ik hoop dat mijn wereld met ouder worden niet gaat verengen. Mocht dat toch het geval zijn, dan hoop ik dat ik de luciditeit zal hebben om er op tijd een einde aan te maken. Dat het leven op een bepaald moment stopt, is een feit. Is het dan niet beter om dat leven in schoonheid te laten eindigen?'

LeFtO: 'Met de komst van mijn zoon wordt 2019 sowieso een cruciaal jaar. Ik hoop dat zijn leven beter wordt dan de voorspellingen van vele opiniemakers. In het Europese Avondland hoor je veel onheilspellende berichten. Er is heel wat onvrede. Vaak niet onterecht. Waarom is het zo moeilijk voor sollicitanten van allochtone afkomst om voor een sollicitatiegesprek uitgenodigd te worden? Waarom blijven we nog steeds in stereotypen denken waardoor bepaalde groepen uitgesloten worden? Toch blijf ik hopen dat er een keerpunt komt. Dat we de polarisering kunnen omdraaien. Dat we de stap zetten om elkaar beter te begrijpen in plaats van elkaar te bekampen. Is dat niet de overtuiging waarmee we de toekomst willen ingaan?'

3 | DE MENS EN ZIJN DIER

Praten met je papegaai

Jan De Smedt uit Everssem groeide op tussen de grasparkieten. Wanneer hij het ouderlijke huis verliet, kon hij zich dan ook geen eigen thuis voorstellen zonder zijn gevederde vrienden.

TEKST Tine Maenhout • FOTO Filip Claessens

Wanneer mijn vrouw en ik gingen samenwonen was het snel duidelijk dat er vogels in huis zouden komen', zegt De Smedt. 'Vroeger kon je in Brussel nog gewoon vogels kopen op de markt, en dus had ik al snel een paar koppeltjes gewone Australische parkieten in huis, het *instapmodel* onder de vogels. Ik sloot me aan bij een vogelclub en leerde al snel verschillende soorten kennen. Dat was de start van mijn project. Ik bouwde een grote volière met verschillende compartimenten, zodat ik diverse vogelsoorten elk hun ruimte en plaats kon geven. Niet lang daarna waagde ik de sprong en kocht ik een paar duurere koningsparkieten. Voor je het weet ben je intensief bezig met je dieren.'

OPKWEKEN VAN KLEINSAF

Intensief is het juiste woord. De Smedt heeft vandaag een indrukwekkende collectie grijze roodstaart- en amazonepapegaaien. Hij is minstens één uur per dag met hen bezig. Wanneer hij tegen de middag thuiskomt van zijn werk, is zijn eerste taak zijn papegaaien voederen met groenten, fruit en kiemzaad. 'Een hele klus', lacht hij. 'Want ze lusten hun groenten en fruit niet zo graag en dus moet ik ze actief aanmoedigen, net als bij peuters die hun eerste fruitpapje leren eten. 's Avonds krijgen ze dan een zaadmengeling. Maar daar blijft het niet bij. Ik maak ook tijd om alle kooien te onderhouden en met de dieren te praten.'

Dan is er nog de administratieve kant van zijn liefhebberij. Voor elke vogel die hij binnen krijgt, moet hij een beschrijving maken, aangifte doen en een soort van paspoort aanvragen. 'Van elk jong stuur ik ook een DNA-monster naar het lab om geslacht en andere informatie te ontvangen. Er komt veel administratie bij kijken die vaak ook traag verloopt. Hierdoor haken heel wat vogelliefhebbers af.'

KLEURRIJK KUNSTWERK

Papegaaien houden, is tijdsintensief en niet altijd goedkoop. De Smedt houdt zijn budget in de gaten. Er zijn echter verzamelaars die gigantische bedragen neertellen voor bepaalde soorten. Dat lijkt absurd. En toch. Een fiere papegaai met een intens kleurpalet heeft iets van een kunstwerk. Wanneer het dier dan ook nog eens op een bepaalde manier met zijn baasje weet te communiceren, dan is het de investering wel waard, vindt De Smedt. 'Om die reden breng ik de grijze roodstaarten met de hand groot. Dan leren ze je kennen en zijn ze minder schuw. Als de kleintjes uit de eieren komen, laat ik hen een aantal dagen bij de ouders, daarna voed ik ze zelf. Daar ben ik gemiddeld drie maanden mee bezig. Best pittig, want

die beestjes moeten om de twee uur eten.' 'Soms loopt het mis, zoals in de beste huishoudens. Ook in de volière is het niet altijd rozengeur en maneschijn. Dat raakt me dan wel. Ik houd mijn dieren graag in de gaten, ook als ze piepjong zijn, maar dat is niet altijd goed voor hen. Dus heb ik een wildcamera gekocht. Daarmee kan ik de vogels volgen vanaf het moment dat ze uit het ei komen.'

VADER EN MOEDER SPELEN

'Het gevoel dat ik in staat ben om die kleine vogeltjes groot te brengen, is een heel mooi gevoel. Ik voel me dan een beetje vader en moeder tegelijk. Mijn amazones kennen me. Ze komen een nootje halen, een van hen kan een klein beetje praten, hij geeft een poot. Ja, dat is genieten. Ik droom ervan om nog oranje-kuif kaketoets aan te schaffen en ik ben van plan om een nieuwe, grotere volière te maken. Een plek waarin ze ruimte hebben om rond te vliegen, waar ze daglicht hebben, de zon en de regen kunnen voelen. Dat zal mooi zijn. Voor hen en voor mij. Mijn papegaaien zijn prachtig in het zonlicht. Dan zie je ze glanzen en beginnen de vele kleuren te leven. Daar kan je naar blijven kijken.'

Diversiteit

Waarom zouden ondernemingen inzetten op diversiteit? Omdat de maatschappij steeds diverser wordt. Logisch. Maar ook: diversiteit blijkt hun kansen op een betere rendabiliteit te verhogen. Wat zegt de theorie en wat zegt de praktijk?

TEKST Nathalie Dirix • FOTO Filip Claessens

Waarom zou je inzetten op diversiteit?

Robert Baker van de HR-consulting firma Mercer: 'Steeds meer bedrijven en organisaties zien diversiteit als een troef. Door mensen van verschillende achtergronden (gender, cultuur, leeftijd, religie,...) aan te trekken, creëer je een stimulerend klimaat. Door die verscheidenheid haal je een rijkdom aan ervaringen, inzichten en denkwijzen binnen in je bedrijf. Die diversiteit daagt je uit om bepaalde vanzelfsprekende zaken, die zich met de jaren in je organisatie hebben genesteld, in vraag te stellen. Van zo'n soort spanningsveld kan een grote vernieuwende kracht uitgaan. Je mag niet vergeten dat onze samenleving drastisch aan het veranderen is. Zowel op het vlak van culturele diversiteit als de samenstelling van gezinnen. Hoe kan je de *mindset* van de nieuwe multiculturele generatie begrijpen als je zelf enkel blanke mensen met eenzelfde achtergrond als de jouwe aanneemt?'

Toch is het niet altijd evident om diversiteit te managen.

'Diversiteit vraagt om inclusief leiderschap. Leiderschap waarbij de mening van iedereen wordt gerespecteerd en waarbij er gekeken wordt hoe je samen tot harmonieuze oplossingen kan komen die voor de hele groep werken. Van de verantwoordelijke vraagt dat heel wat emotionele intelligentie en moed om zich kwetsbaar te durven opstellen. Een autoritaire houding waarbij de wil van de verantwoordelijke wet is, werkt niet. Je hebt iemand nodig die medewerkers inspireert om hun verschil-

'DIVERSITEIT IS EVIDENT'

Eind vorig jaar kondigde **Ikea** aan dat er banen worden geschrapt. Het bedrijf wil wel verder inzetten op diversiteit. 'Ons bedrijf wil een weerspiegeling zijn van de diverse samenleving waarin we vandaag leven. Dat doen we niet alleen omdat het zo hoort, maar ook omdat diversiteit goed is voor de rendabiliteit', zegt Kristof Goffings van Ikea. 'Een voorbeeld: onze meest diverse teams zijn vaak de teams die met de meest creatieve oplossingen komen. De verschillende invalshoeken

binnen zo'n team stimuleren creatieve denkprocessen die tot interessante oplossingen kunnen leiden. Diversiteit zien we ruim. Bij het rekruteren, laten we onze blik niet verengen door criteria als leeftijd, gender, seksuele geaardheid, fysieke mogelijkheden, etnische achtergrond. Onze focus gaat naar de persoon en zijn of haar talenten. We zijn ervan overtuigd dat we op die manier een werkplek creëren waar mensen zich gewaardeerd voelen om wie ze zijn.'

werkt

lende standpunten naar voren te brengen en die erin slaagt om op een respectvolle manier met verschillende meningen om te gaan.'

Je benadrukt de positieve impact van diversiteit. Nochtans wordt diversiteit vaak als een bedreiging gezien.

'Dat is inderdaad een paradox. Maar vergeet niet dat je als ondernemer toegang wil hebben tot het talent dat jouw bedrijf vooruit stuwt. Huidskleur, gender of culturele achtergrond spelen daarbij geen rol. Waar het om gaat, is dat je het juiste talent in huis haalt.'

VERBAND DIVERSITEIT - RESULTATEN

Er is een significant verband tussen diversiteit en financiële resultaten. Dat blijkt uit een onderzoek van McKinsey. Bedrijven die het best scoren op het vlak van genderdiversiteit, hebben 15% meer kans om sterkere winstcijfers dan het gemiddelde te behalen. Bedrijven die op het vlak van etnische diversiteit het voortouw nemen, verhogen met 30% hun kans om sterkere financiële resultaten te behalen dan het sectorgemiddelde. Onderzoek in Groot-Brittannië toont aan dat meer gendergelijkheid in hogere beleidsfuncties bijdraagt tot sterkere cijfers. 10% stijging in genderdiversiteit in het senior executive team, gaat gepaard met een stijging van 3,5% in de bedrijfsresultaten.

'IEDEREEN IS ANDERS'

'Hoe groter en diverser de vijver waaruit je talent vist, hoe groter de kans dat je het talent vindt waarnaar je op zoek bent. Dat is voor ons al meteen een goede reden om in te zetten op diversiteit', zegt Diane Cauwenberghs van **Brussels Airlines**. 'Een andere goede reden zijn onze klanten. Willen we dicht bij onze passagiers staan, dan hebben we er alle baat bij om even divers te zijn als onze samenleving. Diversiteit op de werkvloer verruimt ook je blik. Je leert dat er naast jouw manier van naar de dingen te kijken nog andere manieren bestaan. Als je dat beseft, ga je je flexibeler en inclusiever opstellen. Klinkt als een inspanning? Het goede nieuws is dat die benadering op termijn de arbeidsvreugde doet toenemen.'

'De voorbije jaren is ons doelgroepenbeleid naar een diversiteitsbeleid geëvolueerd. Vandaag vertrekken we niet vanuit de verschillen tussen mensen, maar vanuit het unieke van elk individu. Iedereen is anders. Iedereen heeft andere talenten. Laten we die verschillen vooral niet beoordelen, maar als een rijkdom beschouwen. Het zorgt voor minder hokjesdenken en meer welzijn.'

EN

DIVERSITY IS AN OPPORTUNITY

More and more companies and organisations are beginning to see diversity as an asset because 'By attracting people from different backgrounds (gender, culture, age, religion,...), you can acquire a wealth of experiences, insights and ways of thinking for your company', says Robert Baker from the HR consulting firm Mercer.

'Our company seeks to reflect the diverse society in which we now live, not only because that's how it should be but also because diversity is good for your bottom line,' says Kristof Goffings from Ikea. 'Our target group approach has shifted in recent years towards a policy based on diversity. Our starting point now is not the differences

between people but each person's uniqueness. Everyone is different. Everyone has different talents. Above all, let us not judge these differences, but regard them as a rich resource so as to be able to move away from stereotypical thinking and focus more on well-being', says Diane Cauwenberghs from Brussels Airlines.

Zweefvliegen

Een paar maanden geleden verscheen een standaardwerk over de zweefvliegen van de Lage Landen. Inderdaad, niet 'zweefvliegen', maar 'de zweefvliegen'. Een lidwoord verschil geeft een wereld van verschil met die beestjes in het veld. De zweefvliegen zijn kleine wonderdjes van de natuur die er veel verschillende leefwijzen op nahouden. Het zijn meesters in de camouflage. Veel soorten lijken op bijen, wespen, en andere gevaarlijke soorten. Die nabootsing van gevaarlijke soorten helpt in de natuur, maar heeft ook al heel wat mensen ertoe aangezet zweefvliegen te doden omdat ze denken dat het om een wesp gaat. Een zweefvlieg is echter de onschuld zelf; steken of bijten kan ze niet.

In dit prachtige handboek komen alle 384 soorten aan bod. Het is een handige veldgids met 1.700 afbeeldingen en talloze details om ze allemaal van elkaar te kunnen onderscheiden. De auteurs, een Vlaming en een Nederlander, werkten er vijf jaar voor samen en deden een beroep op een keur aan specialisten. Het eindresultaat is een ongeziene publicatie die de eerste jaren niet gedateerd zal raken. Dat op zich is al een enorme verdienste, want de wisselende soortensamenstelling van de jongste jaren is om heel wat redenen niet min.

De determinatiesleutels staan op punt, alle foto's geven haarscherp de onderscheidende kenmerken weer. De bespreking van elke soort is eerder summier, maar zeer relevant en goed geformuleerd. De vliegtijden en verspreidingskaartjes voor Nederland en België zijn klein en sober, maar geven een voldoende duidelijk overzicht weer. Je moet het maar doen: zoveel specifieke informatie over één insectenfamilie zo gebald, mooi geïllustreerd en specifiek beschrijvend in een boek persen. Hoed af!

TEKST Herman Dierickx

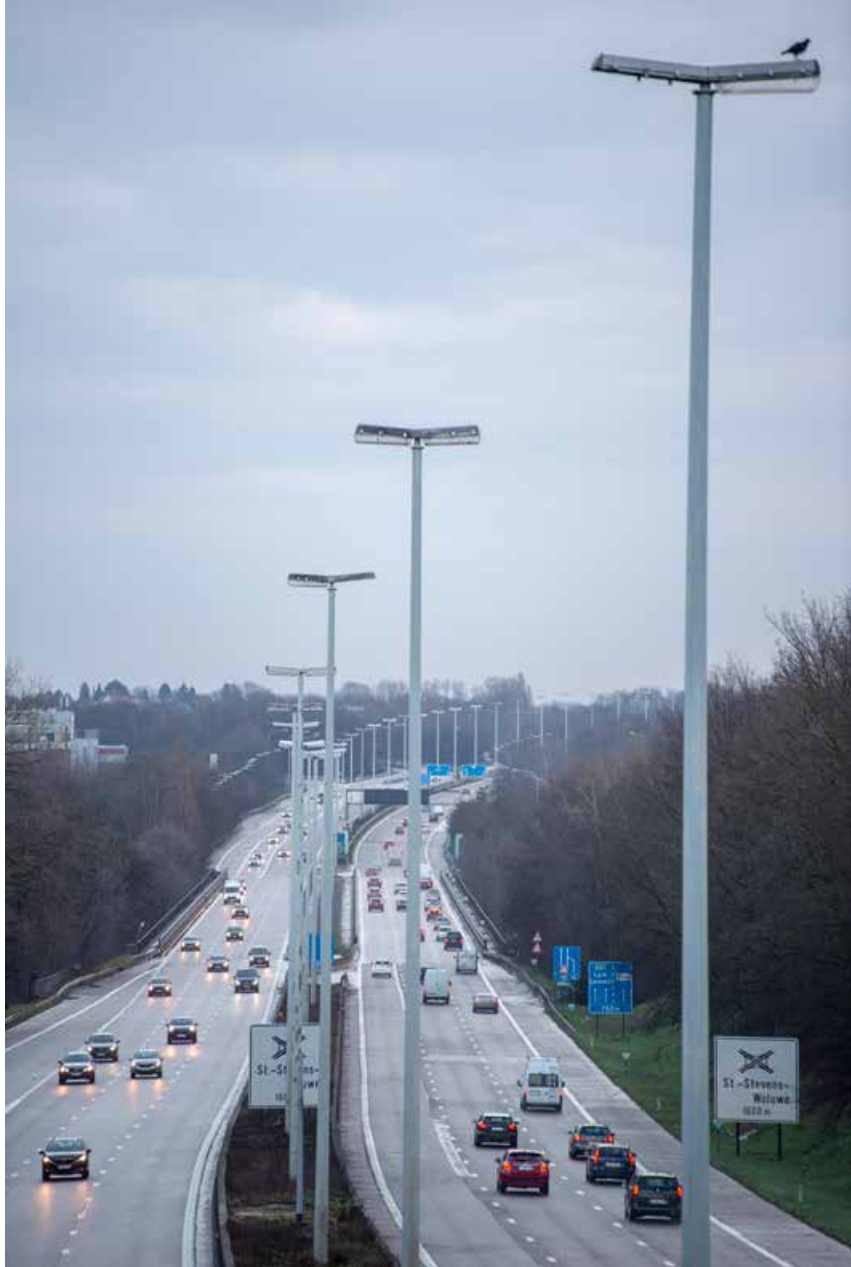
Veldgids Zweefvliegen,
S. Bot en F. Van de Meutter,
2019, KNNV Uitgeverij,
388 blz., 34,95 euro.

Verkeersknoop
in de Rand en Brussel

Een puzzel met veel stukjes

Een paar weken geleden in het nieuws: Brussel wil de snelwegen op zijn grondgebied omvormen tot stadsboulevards. Het plan zorgde voor gemor aan Vlaamse kant, waar gevreesd wordt dat de files zich zullen verplaatsen naar de Rand.

TEKST Heidi Wauters • FOTO Filip Claessens

Zijn er maatregelen die Vlaanderen en Brussel samen kunnen nemen om de mobiliteit in de ruime regio rond de hoofdstad te verbeteren? We stelden de vraag aan Kobe Boussauw, professor ruimtelijke planning en mobiliteit aan de VUB. 'De beslissing van Brussel om de E40 en A12 om te vormen tot stadsboulevards, moet je in een bredere evolutie zien', zegt Boussauw. 'Steden groeien, wat betekent dat ook de bevolking in de steden toeneemt. Om de levenskwaliteit van hun inwoners zo hoog mogelijk te houden, ontwikkelen steden een doortastender mobiliteitsbeleid. Auto's ontmoedigen om de stad binnen te rijden, maakt daar deel van uit.'

KNOOP ONTWARREN

'Het is belangrijk dat de randstedelijke gemeenten daarop anticiperen en mee nadenken hoe ze hun inwoners alternatieven kunnen aanbieden om in de stad te geraken. Dat zal wellicht minder vaak met de auto zijn. Wat zo bijzonder is aan Brussel, is dat dat onmiddellijk een politieke weerslag heeft, omdat het stedelijk gebied vooral op Brussels grondgebied ligt en het randstedelijk gebied vooral in Vlaanderen.

Nochtans zie je in een stad als Gent een gelijkaardige evolutie.'

Hoe krijgen we de mobiliteit in en rond de hoofdstad uit de knoop? 'Veel oplossingen kennen we, maar het blijkt niet zo eenvoudig om ze toe te passen', zegt Boussauw. 'Park & ride-voorzieningen, randparkings, tram- of metrolijnen die de Rand met Brussel verbinden, het gewestelijk expresnet (GEN)... zijn allemaal deeltjes van de oplossing.'

DE PUZZELSTUKJES

'Het GEN is nog niet helemaal klaar, maar er zijn wel al meer voorstandstreinen, ze rijden frequenter en ze stoppen vaker dan vroeger.' En dan is er ook nog het Brabantnet, het vervoersplan van de Lijn voor de provincie Vlaams-Brabant, waarin ook de aanleg van een reeks tramlijnen van, naar en rond Brussel vervat zit. 'Op de plaatsen waar men die tramlijnen wil aanleggen, zal dat ook een deel van de knoop ontwarren. Dat is positief voor de mensen die toevallig daar wonen, maar voor de rest van de Rand is dat natuurlijk geen oplossing.'

Over de park & ride-voorzieningen is Boussauw duidelijk: 'Die moeten op de best mogelijke locaties komen. Dat zal soms in Vlaanderen

zijn, soms op Brussels grondgebied. Als we kijken naar hoe de economie functioneert, dan is die gewestgrens rond Brussel toch vooral een bestuurlijke grens, maar wel eentje die de realiteit bijzonder complex maakt.'

Over de verbreding van de Ring heeft hij gemengde gevoelens. 'Als je in een regio waar het economisch goed gaat een drukke weg met veel file gaat verbreden, zal die file er een aantal jaar later opnieuw staan. Dat noemen ze de wet van de permanente congestie. Als je de Ring verbreedt, zal dat onvermijdelijk meer verkeer aantrekken. Voor een deel ook verkeer dat er vandaag nog niet is. Tegelijk wordt er allicht meer autoverkeer aangetrokken naar op- en afritten, wat lokaal voor overlast kan zorgen. Wat een mogelijk positief effect kan zijn, is dat een deel van het sluipverkeer dat nu door woonwijken verloopt, zich opnieuw naar de Ring verplaatst.'

INSPIRATIE

Kunnen we inspiratie opdoen in het buitenland? 'Oslo heeft een strak mobiliteitsbeleid. Ondanks het groeiende inwonersaantal, moet het aantal afgelegde autokilometers in de stad minstens status-quo blijven. Dat doen ze bijvoorbeeld door stadstol te heffen. Ook

DE

VERKEERSKNOTENPUNT IN RAND UND BRÜSSEL

Vor ein paar Wochen in den Nachrichten: Brüssel will die Autobahnen auf seinem Grundgebiet zu Stadtboulevards umgestalten. Der Plan sorgte für Murren auf flämischer Seite, wo befürchtet wird, dass die Staus sich in de Rand verlagern werden. Wie bekommen wir den Knoten aus der Mobilität in und rund um die Hauptstadt? ‚Wir kennen viele Lösungsansätze, aber es erweist sich als nicht so einfach, sie in Anwendung zu bringen‘, sagt Kobe Boussauw, Professor für Raumplanung und Mobilität an der VUB. ‚Park & Ride-Einrichtungen, Randparkplätze, Straßen- und U-Bahn-Linien, die de Rand mit Brüssel verbinden, das regionale Expressnetz,... das sind allesamt Teilchen der Lösung. Es gibt gelungene ausländische Beispiele, aber häufig ist die politische Situation dort weniger komplex. Die meisten Städte haben beispielsweise nicht vier öffentliche Verkehrsgesellschaften, die auf ihrem Grundgebiet herumfahren. Die allein seligmachende Lösung gibt es leider nicht. Es wird wohl ein Puzzle mit vielen verschiedenen Teilen.‘

parkeren in de stad is een stuk duurder dan hier. Veel van die opbrengsten worden geïnvesteerd in het openbaar vervoer.

‘Er zijn nog buitenlandse voorbeelden, maar vaak is de politieke situatie er minder complex. De meeste steden hebben bijvoorbeeld geen vier maatschappijen voor het openbaar vervoer op hun grondgebied rondrijden. Eén zaligmakende oplossing bestaat helaas niet. Het wordt allicht een puzzel met veel verschillende stukjes.’

Dat mobiliteit niet stopt aan de gewestgrenzen, beseffen ook de bevoegde ministers Ben Weyts (N-VA)(Vlaanderen) en Pascal Smet (SPA) (Brussel). ‘Het overleg over de ticketintegratie tussen NMBS, MIVB, De Lijn en TEC in de GEN-zone, zit in een laatste fase’, bevestigen de beide kabinetten. ‘Ook bij de diverse tramprojecten en de aansluiting van de fietspaden en fietssnelwegen wordt nauw samengewerkt en overlegd. ‘Qua park & ride-voorzieningen lopen de visies wel uiteen’, zo bevestigt het kabinet van minister Weyts. ‘Waar Brussel kiest voor grote randparkings net vóór of over de grens, is Vlaanderen voorstander van goed uitgebouwde combiparkings over het hele grondgebied, om de mensen zo vroeg mogelijk te laten overstappen op het openbaar vervoer.’

Een driesterrenorgasme

Cook and Herb is een walhalla voor wie in de keuken graag experimenteert met nieuwe smaken, geuren en kleuren. Verspreid over verschillende thematuinen groeien er ontelbare soorten culinaire kruiden, ambachtelijk geteelde groenten, eetbare bloemen en zeldzaam seizoensfruit.

TEKST Tine Maenhout • FOTO Filip Claessens

Eind 2018 riep Gault&Millau chef David Martin uit tot ‘Chef van het Jaar 2019’. Volgens de restaurantgids kiest hij in zijn restaurant La Paix in Anderlecht voor visie, expertise, creativiteit en durf. De kans is groot dat zijn kruiden- en groetenleverancier daar mee voor iets tussen zit. Wim Maes toverde enkele jaren geleden een bescheiden lap grond uit tot Cook and Herb: een paradijs van meer dan 9.000 exclusieve kruiden, bijzondere eetbare gewassen, speciale eetbare knollen en historische groenten. Een huzarenstuk waarvan de beste chefs van Europa naar eigen zeggen een ‘driesterrenorgasme’ krijgen.

Maes is een collectioneur. Hij kweekt in Vlaamse grond, maar de wereld is zijn tuin. India, de woestijn in Afrika, Mexico, bergdorpen in Griekenland: hij is er geweest. Niet op de plekken waar toeristen in de zon liggen, maar waar de authentieke keuken haar oorsprong heeft. Bij mensen in de tuin, op een vergeten stukje grond. Down to earth en eerlijk. Zo groeide zijn ‘collectie’, waarin chefs, chocolatiers, bierbrouwers en gindistillateurs komen snuffelen.

LEVENSSTIJL

Smaak primeert. Een knol uit de bergen van Tsjechië moet lekker zijn voor hij de tuin in mag. Maes behoudt ook graag de controle. Een kruid dat hij niet kent, komt er niet in. Kweken is een levensstijl. De chefs voelen met hem mee. De culinaire thematuinen van Cook and Herb vallen onder het hoofdpeterschap van Peter Goossens en het inspirerende peterschap van diverse ander topchefs zoals Sergio Herman,

Wouter Keersmaekers, Roger Van Damme en Viki Geunes. Want ook voor hen is de grond van Maes een deel van hun leven. ‘Het is soms bijna telepathisch. Zo komen de mannen van The Jane vaak om die kruiden en planten vragen die we net zelf proberen te kweken. Of Roger Van Damme komt precies op het juiste moment langs om de diverse salies te inspecteren voor zijn desserts. Smaken, kleuren en texturen: tijdens gesprekken worden het seizoensgebonden basisrecepturen. Dat is goed. De grond is leven.’

HOVENIERSKUNST

Betrokkenheid is belangrijk voor Maes. Hij wijst erop dat dit voor de meesten onder ons niet zo eenvoudig is. ‘Hoeveel kruiden plukken we nog uit onze tuin? Peterselie misschien? Maar wat met netel, paardenbloem, salie, zeevenkel of melisse? De kruiden voor de paling in ‘t groen, die onze voorouders van tuin tot tuin doorgaven, kennen we niet meer. In de winter oogst ik vierhonderd verschillende soorten groenten. Daar kijken mensen van op. Het is niet meer vanzelfsprekend. De typische Belgische hovenierskunst verdwijnt. Er is geen tijd meer, en tijd is essentieel. Je kunt niet op een weekje even een moestuin aanleggen. Ik voel wel dat het biologische en het ambachtelijke terugkomen, zowel bij chefs als bij particulieren. Traag maar zeker. Dat geeft hoop. We moeten opnieuw leren voelen. We moeten de grond weer door onze vingers laten gaan, het opschieten van een scheut observeren en de natuurelementen in hun puurste vorm ervaren.’

Met Bruegel ben je nooit klaar

Zelden was er een kunstenaar over wie na zijn dood zoveel misverstanden ontstonden als Bruegel. 'Dat komt omdat je op Bruegel geen etiket kunt plakken. Hij ontsnapt aan elke poging tot categorisering.' Het kasteel van Gaasbeek toont de erfenis van de schilder, misverstanden inclusief. **TEKST** Ines Minten • **FOTO** Filip Claessens

Verwacht geen Bruegeltentoonstelling wanneer je *Feast of Fools* bezoekt. Daarvoor had je vorig jaar naar Wenen moeten gaan. In zijn meest ambitieuze expo ooit doet het kasteel van Gaasbeek een boekje open over de erfenis van de 16e-eeuwse Vlaamse renaissance-schilder. Directeur Luc Vanackere: 'Tijdens zijn leven was Bruegel een gereputeerde figuur, maar die bekendheid beperkte zich toch tot een maatschappelijke en koopkrachtige elite.'

Na zijn dood deemsterde zijn faam geleidelijk weg. Dat veranderde spectaculair aan het einde van de 19e en het begin van de 20e eeuw. Door de toenemende romantische interesse voor het verleden ging men graag op zoek naar oude kunst. Vooral de Vlaamse Primitieven raakten weer in. 'In 1902 was er in Brugge een megatentoonstelling waar de grote 15e-eeuwse schilders zoals Memling en Van Eyck een etalage kregen.' Vreemd genoeg was er ook een zaal voor Bruegel, hoewel die met de Vlaamse Primitieven niet zoveel te maken had. 'Het duidt erop dat zijn

werk fascineerde, maar dat ze hem niet goed wisten te plaatsen.'

BITTERZOET FEESTGEDRUIS

Dat is Bruegel ten top: niet vatbaar voor etiketten en hokjes. Het bleek ook toen zijn populariteit na de Eerste Wereldoorlog explodeerde. 'Een hele generatie kunstenaars – Gustave Van de Woestyne, Jules De Bruycker, Constant Permeke, Valerius De Saedeleer – identificeerde zich met Bruegel. Bij Van de Woestyne zie je bijvoorbeeld duidelijk Bruegel-thema's zoals 'de gehavende mens' terugkeren.' Schrijvers als Karel Van de Woestijne, Cyriel Buysse en Felix Timmermans zagen in zijn werk dan weer de Vlaamse ziel kiemen, wat goed paste bij het discours van de opkomende Vlaamse beweging. Vanackere: 'Voor Timmermans creëerde de perceptie van Bruegel als bourgondische flierefluiter; de term breugeliaans verwijst daar ook vandaag nog naar. Het is een erg beperkende interpretatie. Iedereen kent wel Bruegels

Boerenbruiloft, een van zijn weinige feestscènes. Maar als je goed kijkt, zie je dat er behalve wat pap nauwelijks eten op tafel staat. En bij Bruegel zie je zelden lachende mensen, zelfs zijn feesten hebben iets bitterzoets. Intussen reduceerde die interpretatie Bruegel wel tot een onschadelijke koekjesdozenschilder. Geen enkele kunstenaar heeft zo vaak op koekblikken en kermisaffiches gestaan als hij.'

BRUEGEL VANDAAG

Juist omdat Bruegel zo onvatbaar is, eigent elke stroming of elke tijd hem ook op een nieuwe manier toe. Daarom toont de tentoonstelling niet enkel topwerk van kunstenaars uit de eerste helft van de 20e eeuw - Permeke, Ensor, Jean Brusselmans, Frits Van den Berghe,... Je treft er ook eigentijds werk, van onder meer Dirk Braeckman, Daniel Buren, Jan Van Imschoot, Peter Verhelst en Pascale Marthine Tayou. Aan hen vroegen gastcuratoren Luk Lambrecht en Lieze Eeneman om in te spelen op thema's uit Bruegels oeuvre of om met hem in dialoog te treden. Die creaties worden dan weer gekoppeld aan bestaand werk dat op de een of andere manier bij Bruegel aansluiting vindt (denk Marcel Broodthaers of Panamarenko). 'Tijdens de voorbereiding van de tentoonstelling bleek dat vandaag veel meer kunstenaars dan verwacht zich met Bruegel verwant voelen. Uiteraard brengen ze zijn thema's heel anders dan hij dat zelf deed, of kunstenaars van honderd jaar geleden. Ze gebruiken een totaal ander vocabularium.'

Feast of Fools presenteert schilderijen, tekeningen, sculpturen, videokunst, audio en film. Het Berlijnse theatergezelschap Rimini Protokoll ontwikkelt speciaal voor de expo *Feast of Food*, een video-installatie met *virtual reality*. Het Vlaams-Nederlandse Studio Job creëert *The Peasant Wedding*, een opvallende permanente sculptuur voor de tuin achter het pas gerenoveerde barokpaviljoen. 'Het wordt een in het oog springende clash waarover gerust wat debat mag komen.'

'Je hebt nooit de indruk dat je klaar bent met Bruegels werk, je kan er alle kanten mee uit. Zo is ook onze tentoonstelling weer één interpretatie van vele mogelijke. En ik ben ervan overtuigd dat kunsthistorici over honderd jaar alweer totaal andere dingen in zijn oeuvre zullen ontdekken.'

7 APR TOT 28 JUL

Feast of Fools. Bruegel herontdekt

Gaasbeek, kasteel van Gaasbeek,
www.feastoffools.be

Gewoon doen! Of niet?

THEATER In het nieuwe toneelstuk *Niet Doen!* staan de theatercoryfeeën Bruno Vanden Broecke en Peter de Graef voor het eerst samen op de planken. Daar aanbeland slaat de twijfel echter toe.

Bruno Vanden Broecke kent intussen iedereen. Is het niet van de theaterhits *Missie* en *Para* of van zijn werk met SKaGen, de KOE en BRONKS, dan wel van de tv-reeksen *Het Eiland*, *Safety First* of *Wat Als?* Sinds kort vormt Vanden Broecke samen met Ruth Beeckmans en Matteo Simoni ook het theatercollectief De Speelman, waarmee het drietal eerder het toneelstuk *Hechten* opvoerde dat ze recent adapteerden voor de film *Trio*.

Daarnaast is ook **Peter de Graef** inmiddels een boegbeeld van het Vlaamse acteursgild geworden. De Graef heeft er al een lange carrière opzitten die hem tot in Nederland bracht en was recent vooral aan het werk voor Theater Malperuis en De Kolonie MT. Daarnaast heeft de Graef een reputatie als schrijver van theaterteksten. Hij wordt door menig acteur bewonderd om zijn filosofische en poëtische, maar tegelijk ook herkenbare en bijna volkse teksten. Op televisie was de Graef de jongste tijd te zien in reeksen als *In Vlaamse Velden*, *Tabula Rasa* en *Zie mij graag*.

Vanden Broecke en de Graef hebben met elkaar gemeen dat ze van de weinige Vlaamse winnaars zijn van de Louis d'Or, een prestigieuze prijs voor beste acteur die in Nederland wordt uitgereikt. De Graef won die in 1998, Vanden Broecke twintig jaar later in 2018. De twee werken ook regelmatig met andere theatermakers samen, maar nog nooit met elkaar. Daar komt nu verandering in.

De eerste keer dat Vanden Broecke en de Graef elkaar echt ontmoetten, was op de set van de tv-

reeks *Den elfde van de elfde* en van de tiendelige historische televisiereeks *De bende van Jan de Lichte*. Daarbij voelden de twee, naar eigen zeggen, meteen een verwantschap. De verstandhouding tijdens de paar draaidagen samen was zo goed dat Vanden Broecke aan de Graef vroeg een tekst voor De Speelman te schrijven. 'Ik dacht dat ge het nooit zou vragen', antwoordde de Graef, en hij ging aan het werk. Het resultaat is *Niet Doen!*, een dialoog die volgens de Graef 'de mogelijkheden van het medium en de grenzen van het narratieve en het beeldende aftast'.

Inhoudelijk lijkt de Graef met zijn tekst een hedendaags euvel aan te kaarten: het moeilijke statuut van waarheid en wetenschappelijkheid in tijden van twijfelende en tegengestelde meningen. Wat mogen we vandaag nog concluderen over grote en minder grote vraagstukken in het leven? En wanneer mogen we zeker zijn dat we op basis van onze conclusies juist aan het handelen zijn? Want als een specialist een standpunt formuleert waar we het eens mee lijken, dan is er de volgende dag wel een andere specialist met een ander standpunt waar ook iets voor te zeggen valt. Twijfelen is goed, maar kan niet eindelijk duren. Schuiven we de rede dan maar beter aan de kant om ons eigen gedacht te volgen? Doen we mee met de ontevreden roepers die intelligentie verdacht vinden en verdacht maken? Doen of niet doen? Dat is de vraag. • MB

Niet Doen!

Bruno Vanden Broecke & Peter de Graef

DI • 2 APR • 20.30

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

WO • 10 APR • 20.30

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

Hoop en vrijheid uit de woestijn

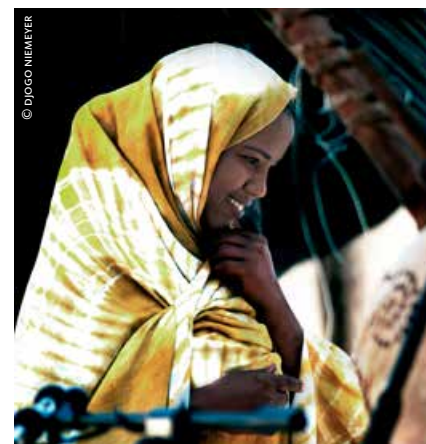
MUZIEK Het leven van **Aziza Brahim** staat in het teken van muziek en rechtvaardigheid. Ze werd halverwege de jaren zeventig geboren in een vluchtelingenkamp in Algerije, waar Saharawinomaden uit het betwiste door Marokko bezette gebied in West-Sahara hun toevlucht zochten. Haar middelbare schooltijd bracht Brahim door op Cuba, maar toen ze daar geen muziek mocht studeren, keerde ze terug naar de kampen. Tot ze in 2000 vanuit Barcelona een muzikale carrière uitbouwde en als woordvoerder en getuige ook het lot van haar volk wereldwijd onder de aandacht bracht. Brahim zingt over hoop en vrijheid en bespeelt daarbij de tabal, een traditionele trommel uit de Saharawi-cultuur. Ze combineert traditionele muziek van de woestijn en folk met Afrikaanse en westerse invloeden. Haar recentste album *Abbar el Hamada* vertelt over het lot van de migrant en de vluchteling. • MB

WO • 3 APR • 20.30

Aziza Brahim

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,

02 255 46 90

Polyvalent

Sinds kort kreeg het verenigingsleven in Vosseme een ware upgrade met een nieuw, hedendaags ontmoetingscentrum, genaamd naar voormalig olympisch atleet en ereburger **Miel Puttemans**. Bij het ontwerp werd ingezet op polyvalent, duurzaam ruimtegebruik. Waar de plaatselijke harmonieën voordien elk hun eigen, met de jaren versleten, repetitielokaal hadden, krijgen ze nu hun vaste stek op deze gloednieuwe locatie. De aanliggende school houdt hier overdag klas in de kleinere lokalen. Het is kwestie om ruimte en tijd slim te organiseren. Na schooltijd gebruiken de twee harmonieën beurtelings dezelfde ruimten voor hun muzieklessen. De hoge, polyvalente zaal op het gelijkvloers heeft aan weerszijden voor iedere harmonie een grote opbergruimte voor onder meer de slagwerkinstrumenten. Ze zitten netjes opgeborgen achter grote schuifdeuren. Schuif ze open en in een mum van tijd staat het drumstel klaar. Op de verdieping bevindt zich nog een grote zaal, badend in het licht. De doorlopende glazen wand biedt een mooi uitzicht op het Pastorieplein. Met geluiddempende, hoge schuifpanelen kan je deze zaal opdelen in twee of drie. Zo kunnen hier verschillende kleinere vergaderingen of lessen of één grotere activiteit plaatsvinden. Voor de veiligheid controleert een badgesysteem de toegang tot alle ruimtes. Elke vereniging heeft zijn individuele badge. In de cafetaria kan je gezellig napraten of wachten op je musiceerend kind. Ook voor feesten is dit een ideale locatie: ter plaatse koken kan in de compleet uitgeruste keuken. Zo biedt dit centrum alle ruimtelijke en nutsvoorzieningen voor een geslaagd samenzijn. • TDW

Elke zin moet bekken

LITERATUUR De slagerszoon met brilletje, de eeuwige jongeling van de Vlaamse letteren, is zestig geworden. Lanoye heeft nog een reden om te feesten: hij is veertig jaar schrijver en dertig jaar samen met zijn grote liefde René. En dus toert hij met *Jubilee Lanoye*.

‘Geen enkele andere Vlaamse auteur kan, alleen op een podium, een publiek voor tweemaal zestig minuten doen luisteren, lachen en vertwijfelen’, verscheen daarover in de pers. De rasperformer brengt fragmenten uit zijn gevarieerde oeuvre: romans met klassiekers als *Kartonnen Dozen* en *Het Goddelijke Monster*, theaterstukken als *Ten Oorlog* en *Mamma Medea*, oorlogspoëzie en natuurlijk ook maatschappelijk geëngageerde opiniestukken, brieven en essays. Je kan trouwens stemmen op je favoriete passage. Veel kans dat er wordt voorgelezen uit *Sprakeloos*, want de roman over het afbrokkelende taal-

vermogen van zijn moeder is zonder twijfel Lanoye’s grootste hit. Daarna gaan de muzikanten van jazzcombo *Bloednoot* aan de haal met Lanoye’s teksten. Zoals dat moet in jazz improviseren contrabassist Nicolas Rombouts (*Dez Mona*) en drummer Teun Verbruggen (*Flat Earth Society*) er muzikaal en tekstueel lekker op los.

AUTEUR VAN STEMMEN

Ook Lanoye gaat er prat op niet te repeteren. Hij is geboren om op een podium te staan, kan zich geen leven als schrijver zonder podium voorstellen. ‘Van begin af aan wilde ik schrijven én optreden. Het een bestaat niet

De wortels van de tarantella

MUZIEK Zin in traditionele muziek en dans uit het zuiden van Italië? De Italiaanse groep Canto Antico trakteert je er een hele avond op. Dat doen ze met veel overtuiging en respect voor de Italiaanse muzikale traditie die ze via hun grootouders leerden kennen en willen bewaren en overdragen op de jongere generaties. Canto Antico voert je mee naar vervlogen tijden waarin muziek nog op een

heel pure en eenvoudige manier werd gebracht. Dat diezelfde muziek in deze hoogtechnologische tijden nog steeds aanstekelijk klinkt, is opmerkelijk. • ND

DO • 4 APR • 20.00

South Beat.

De wortels van de tarantella

Canto Antico

Zaventem, CC De Factorij, 02 307 72 72

zonder het ander.' Hij schrijft geen enkele zin die niet bekt. 'Ik moet ze hardop kunnen voorlezen. Een zin moet allure, kleur, ritme en klank hebben.' De middenstanderszoon zag het van meet af aan groots. Op zijn dertigste had hij al een dichtbundel, een roman, een verhalenbundel, een toneelstuk, een verzameling kritieken en een solovoorstelling op zijn conto. Ook niet onbelangrijk: hij kon toen al leven van zijn pen. Koste wat het kost wilde hij geen schrijver zijn in bijberoep, wat het lot was van de meeste Vlaamse schrijvers toen. In de vroege jaren 80, toen Lanoye hometown Sint-Niklaas had verruild voor Gent, liet hij zich opmerken als punker op de planken. Er was nood aan een nieuwe generatie schrijvers, Lanoye zette zich af tegen de gevestigde waarden van toen. Ironisch genoeg maakt hij nu zelf deel uit van het establishment. Zijn officiële debuut kwam er in 1985

met *Slagerszoon met een brilletje*. Het werd al snel duidelijk dat hij zich niet zou beperken tot het schrijven van romans. Toen hij in 2014 de Constantijn Huygensprijs won, ging zijn dankwoord als volgt: 'Indien ik iets ben, dan ben ik inderdaad een auteur van stemmen. Van theater, van voordracht, van retoriek, van zingzang zonder zingen. En daarbij vloeien alle genres, alle disciplines, van essay tot poëzie, gewoon in elkaar over.' • LENE VAN LANGENHOVE

Jubilee Lanoye

Tom Lanoye,
Nicolas Rombouts
& Teun Verbruggen
DO • 4 APR • 20.30
Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00
WO • 24 APR • 20.00
Zaventem, CC De Factorij,
02 307 72 72

© KAROLY EFFENBERGER

Wat is liefde?

THEATER Don Juan. Het verhaal van de frivole womanizer is welbekend, maar **Deschonecompagnie** maakt van Mozarts grappigste opera een sprankelend stuk. Regisseur **Tom Goossens** hoorde als kind de opname van Don Giovanni zo vaak dat hij de opera uit zijn hoofd kende. Vandaar het idee om hiermee aan de slag te gaan voor zijn masterproef. Hij kon rekenen op pianist **Wouter Deltour** voor de begeleiding. Drie jonge acteurs en een mezzospraan gaan voor een pretentieuze, frisse versie waar ze weinig meer dan een piano voor nodig hebben. Door niet alle tekst te zingen, zit er vaart in het verhaal, en er wordt slim afgewisseld met teksten van Molières Don Juan. Sommige delen zijn in het Italiaans, andere werden vertaald naar het Nederlands, en naar deze tijd. De muzikaliteit van de tekst blijft in alle geval overeind. Goossens en Deltour werden met hun eerste creatie al meteen geselecteerd voor Circuit X en pakten, als volleerde verleiders, het publiek in op Theater aan Zee vorige zomer. • LVL

WO • 3 APR • 20.30
Don Juan
Deschonecompagnie
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

© YURI VAN DER HOEVEN

Prenten in de eeuw van Bruegel

Bruegel in vogelvlucht

450 jaar geleden stierf Pieter Bruegel. Dat wordt herdacht. En hoe. Niet alleen het kasteel van Gaasbeek staat dit voorjaar in het teken van de 16e-eeuwse schilder (*lees pg. 22 in dit nummer*). Her en der in het land, maar vooral in Brussel en het Pajottenland, vind je tentoonstellingen en concerten, wandelingen, zoek-, scooter- en boottochten, lezingen en meer. Enkele hoogtepunten.

BRUEGEL EN ZIJN TIJD

Bozar in Brussel pakt uit met een dubbelprogramma. *Prenten in de eeuw van Bruegel* zoomt in op de prentdrukkunst van de 16e eeuw, toen een revolutionair nieuw medium. Ook Pieter Bruegel maakte in zijn eigen tijd vooral furore dankzij gravures van zijn tekeningen. Bozar toont een aantal prestigieuze stukken van Bruegel en tijdgenoten zoals Albrecht Dürer, Michiel Coxie en Pieter Coecke van Aelst.

TOT 23 JUN

Bozar, Brussel

In *Bernard van Orley* brengt Bozar voor het eerst een honderdtal werken samen van een van Bruegels voorlopers. Van Orley stond al op jonge leeftijd aan het hoofd van een gerenommeerd kunstatelier. Zijn vernieuwende stijl sprong in het oog van de elite en de hoven, wat hem prestigieuze opdrachten opleverde.

TOT 26 MEI

Bozar, Brussel

DE WERELD VAN BRUEGEL IN ZWART EN WIT

Voor het eerst – misschien ook voor het laatst – toont de Koninklijke Bibliotheek van België haar volledige collectie Bruegelprenten. In zijn tijd werd de kunstenaar er beroemd mee, nu zijn ze uiterst zeldzaam en fragiel. Een unieke kans om je te laten meevoeren in de imaginaire wereld van de Vlaamse meester.

15 OKT 2019 TOT 16 FEB 2020

Paleis van Karel van Lotharingen, Brussel

TERUG NAAR BRUEGEL

De woelige 16e eeuw kampte met rebellie en godsdienstperikelen. Bruegel gaf die tijdgeest onnavolgbaar weer. Deze tentoonstelling laat je de tijd van de schilder niet alleen zien, maar zelfs voelen en ruiken. Hoe? Met virtual reality! Klap op de vuurpijl: een virtuele blik op de skyline van 16e-eeuws Brussel vanop de borstwerking van de Hallepoort.

18 OKT 2019 TOT 18 OKT 2020

Hallepoort, Brussel

DE BLIK VAN BRUEGEL

Op het einde van zijn leven woonde Bruegel in Brussel en schilderde hij graag het Pajottenland. Een select clubje hedendaagse kunstenaars, fotografen, ontwerpers en auteurs (Guillaume Bijl, Koen Van de Broeck, Josse De Pauw, Gijs Van Vaerenbergh) kijkt naar het landschap met de blik van Bruegel. Een wandelparcours van zeven kilometer vertrekt aan de kerk van Sint-Anna-Pede en eindigt bij de watermolen van Sint-Getrudis-Pede.

7 APR TOT 31 OKT

BRUEGEL. ONGEZIENE MEESTERWERKEN

Nog meer virtual reality in de Koninklijke Musea voor Schone Kunsten. *Bruegel. Ongezien meesterwerken* toont details van Bruegels schilderijen die je met het blote oog nauwelijks waarneemt. Te zien op de interactieve schermen in de KMSK, op de app van de musea en het platform van Google Cultural Institute.

Deel van de permanente collectie, KMSK (Old Masters Museum), Brussel

De toren van Babel

BRUEGEL VERTEKEND. DE KUNSTENAAR VERSUS ILLUSTRATOREN

Illustratoren Carl Cneutt, Sassafra De Bruyn, Lobke Rondelez, Fatinha Ramos en Delphine Frantzen trekken de regio rond. Je komt ze tegen op de Bruegelactiviteiten, waar ze mens, landschap en omgeving observeren en interpreteren... zoals Bruegel vroeger. Auteur Mieke Evenepoel schrijft. De resultaten komen in een tentoonstelling.

11 OKT TOT 30 NOV

locatie nog niet bekend

DE DULLE GRIET

Ook andere regio's herdenken Bruegel. Zo viert het Antwerpse Museum Mayer Van den Bergh de terugkeer van *De Dulle Griet*, het topwerk dat twee jaar afwezig was voor restauratie. Nu oogt het schilderij veel frisser en levendiger en toont het details die vroeger onzichtbaar waren. Het doek wordt ook het sleutelwerk in de najaarsexpo.

5 OKT 2019 TOT 31 DEC 2020

Van Fouquet tot Bruegel

Museum Mayer van den Bergh, Antwerpen • IM

www.bruegel2019.be en
www.flemishmasters.com en via
info@toerisme-pajottenland.be
kan je een 4-talig Bruegel-
programmaboekje verkrijgen

© LAURE-ANNE BRIEF

Boksen en dansen

Waarom out of the box denken als je ook in de box kan dansen? *Boks* is een dansvoorstelling voor peuters, kleuters en hun volwassen begeleiders, die zich afspeelt in een speciale houten constructie. Zowel de zitplaatsen als de scene hebben de vorm van een onregelmatige vijfhoek in hout. In die houten box, die tegelijk iets heeft van een scheefgezakt huisje, een klankkast, een sculptuur en een timmerwerk met luikjes en doorkijkjes, raken dansers Danaé Bosman en Jotka Bauwens in elkaar verstrikt. De kleine ruimte zorgt voor spanningen en botsingen die pas na enige tijd veranderen in onwennige toenaderingspogingen, strelingen en samenspel. De fysieke bewegingsvoorstelling wordt gespeeld op een ritmische soundtrack van componist Stefan Wellens. **Theater De Spiegel** van artistiek leider, poppenspeler, regisseur en scenograaf Karel Van Ransbeeck zorgt al meer dan twintig jaar voor dit soort eenvoudig maar aanstekelijk amusement. • MB

ZO • 28 APR • 16.00

Boks (+1,5j)

Theater De Spiegel
Asse, Oud Gasthuis,
02 456 01 60

© FILIP CLAESSENS

IM Mirek (1943-2019)

Op 23 februari overleed onze medewerker Mirek Cerny. Sinds 2015 schreef hij voor de cultuurbladzijden van RandKrant. Meestal over klassieke muziek, die hij op de voet volgde. Als hij een stuk had ingeleverd, wisten we dat we even later een telefoontje zouden krijgen om te horen 'of alles ok was?'. En alles was ok, want Mirek werkte zijn artikels zorgvuldig uit. Dikwijls met wat langere, zangerige zinnen waarvan ik dacht dat er nog een Tsjechisch haakje aan vast zat, maar eigenlijk heb ik hem dat nooit gevraagd. Hij studeerde voor landmeter en later muziek. 'De noten haalden het op de meters', zo zei hij dat zelf. Nadien schoorde hij zich om tot cultuurjournalist om daarin bijna veertig jaar actief te zijn. Hij kwam graag naar onze redactiebijeenkomsten met alle medewerkers. Hij was er een graag geziene collega, want in zijn geheel eigen stijl knoopte hij met iedereen – jong of oud – een gesprekje aan, en meteen was het ijs gebroken. Hij had een fijne, zachte, droge humor. Zo omschreef hij zichzelf op onze website: 'Woon in Dilbeek, waar ook Tsjechen thuis zijn. Lid van de Tsjechische minderheid in Dilbeek, die bij mijn weten welgeteld één persoon telt. Mezelf! Mirek, je kan het nu wel niet meer lezen, maar toch: een dikke dankjewel voor jouw werk. Wij moeten nu op zoek naar een waardige opvolger.' • GS

Ontwapenende verhalen

THEATER De gebroeders Walschaerts staan al meer dan dertig jaar als **Kommil Foo** op het podium. Het waren dertig vruchtbare jaren die een rijke oogst opleverden. Zouden ze daar niets mee kunnen doen? Een idee was geboren. *Oogst* zou de titel van de nieuwe voorstelling worden. Het beste van 30 jaar Kommil Foo in een nieuw kleedje. En ja, ook deze keer slagen de twee erin om met hun karakterstemmen ontwapenende verhalen te vertellen. Over wat het leven ons biedt en ont-

neemt. Over het lief en leed dat elk leven tekent. Over hoe je daar met een lach en een traan mee kan omgaan. De oprechtheid en kwetsbaarheid waarmee ze die verhalen brengen, zorgen ervoor dat hun verhalen een hele tijd blijven nazinderen. • ND

VR • 26 APR • 20.30

Oogst

Kommil Foo
Kraainem, GC de Lijsterbes,
02 721 28 06

JAZZ De nog maar tweeëntwintigjarige pianist **Hendrik Lasure** is een bezige bij. De Brusselaar van Brugse afkomst is nog niet zo lang geleden afgestudeerd aan het jazzdepartement van het Conservatorium in Brussel. Hij legt zich ook toe op keyboards en computers, en is actief in een handvol ensembles. Het meest bekende is wellicht Schntzl, een duo met percussionist Casper Van de Velde. Maar minstens even interessant is de big band Warm Bad, een jazzensemble van zeven muzikanten onder leiding van Lasure. Met onder meer de sax van Sam Comerford, de

drie gitaren van Vitja Pauwels, Benjamin Sauzereau en Marco Giongrandi. **Warm Bad** bracht pas zijn debuutplaat *Garden Head* uit, met onder meer een gastrol voor An Pierlé als backing vocaliste. De composities van Lasure balanceren tussen tonaal en atonaal, harmonie en dissonantie, abstract en poppy en laat uiteraard ruimte voor improvisatie. • MB

VR • 5 APR • 20.00

Warm Bad

Hendrik Lasure
Meise, GC De Muze van Meise,
02 892 24 40

PODIUM

WO • 3 APR • 20.30

Don Juan

Deschonecompagnie
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

WO • 10 APR • 20.30

De broers Geboers

Compagnie Cecilia/ Arne Sierens
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

Niet Doen!

Bruno Vanden Broecke &
Peter de Graef

DI • 2 APR • 20.30

Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

WO • 10 APR • 20.30

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

VR • 19 APR • 20.30

Nieuwe Maatjes

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

WO • 24 APR • 20.30

Solidariteit

Maelstrom
Humbeek, El Dorado,
02 466 20 30

DO • 25 APR • 20.30

Den beer heeft mij gezien

Sophie Palmers, Sien Eggers &
Jessa Wildemeersch
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

DO • 25 APR • 20.30

Sportman

Ruben Van Gucht
Sint-Pieters-Leeuw,
De Merselborre, 02 371 22 62

VR • 26 APR • 20.30

Oogst

Kommil Foo
Kraainem, GC de Lijsterbes,
02 721 28 06

VR • 26 APR • 20.30

Vuur

Het Nieuwstedelijk
Asse, Oud Gasthuis,
02 456 01 60

KIDS

Concerto pour deux clowns (+8j)

Les Rois Vagabonds

ZA • 6 APR • 19.30

Ternat, CC De Plotter,
02 466 20 30

ZA • 13 APR • 20.30

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

ZA • 6 APR • 19.30

Level Q (+8j)

Lap vzw
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

DI • 9 APR • 15.00

Nachtwacht: de poort der zielen

familiefilm
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

DO • 11 APR • 15.00

Asterix en het geheim van de toverdrank (+9j)

familiefilm
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

ZO • 14 APR • 15.00

Gratis Chips! (+5j)

Cie Barbarie
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

DI • 16 APR • 15.00

Mirai (+9j)

familiefilm
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

WO • 17 APR • 15.00

Louis en de Aliens

familiefilm
Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
02 731 43 31

ZA • 27 APR • 11.00 EN 13.30

Moes (+1,5j)

Casier & Co
Kraainem, GC de Lijsterbes, 02 721 28 06

ZA • 27 APR • 10.00 EN 11.30

Nelsons dansworkshop (4-8j)

Meise, GC De Muze van Meise,
02 892 24 40

ZA • 27 APR • 9.30 EN 13.30

Bib-lieb (+6j)

Keski.E.Space
Meise, GC De Muze van Meise,
02 892 24 40

ZO • 28 APR • 11.00 EN 12.30

De circusboerderij (+3j)

Circodroom
Overijse, Kamp Kwadraat,
02 687 59 59

ZO • 28 APR • 16.00

Boks (+1,5j)

Theater De Spiegel
Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

ZO • 28 APR • 10.00

Bigfoot

familiefilm
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

HUMOR

WO • 3 APR • 20.15

Wa make?

Erhan Demirci
Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

DO • 4 APR • 20.00

De man van morgen

Steven Goegebeur
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

DO • 4 APR • 20.30

De Vuinoêm

Brussels Volkstejoeter
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

DO • 4 APR • 20.30

Monopoly

Nabil
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

4 EN 5 APR • 20.30

Levend & vers

Wouter Deprez
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

VR • 5 APR • 20.30

Even goede vrienden

Otto-Jan Ham
Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

6 EN 7 APR • 20.30

Den arrangeur

Brussels Volkstejoeter
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

DO • 25 APR • 20.30

Quarter Life Crisis

Xander De Ryke
Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve, 02 381 14 51

26 EN 27 APR • 20.30

Ja, maar eerst een diploma

Adriaan Van den Hoof
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

MA • 29 APR • 20.30

Comedy Club

Koen Rijsbrack, Mohsin Abbas &
Piet De Praitere
Dilbeek, Lou's plek,
02 466 20 30

GRATIS CHIPS! (14/4)

LOUIS EN DE ALIENS (17/4)

A LOVE SUPREME (27/4)

DANS

DO • 11 APR • 20.15
Spiegel Im Spiegel
 Alseberg, CC de Meent,
 02 359 16 00

ZA • 27 APR • 20.30
A Love Supreme
 Salva Sanchis, Anne Teresa
 De Keersmaeker/Rosas
 Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

LITERATUUR

Jubilee Lanoye
 Tom Lanoye, Nicolas Rombouts &
 Teun Verbruggen
DO • 4 APR • 20.30
 Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00
WO • 24 APR • 20.00
 Zaventem, CC De Factorij, 02 307 72 72

SENIOREN

DO • 4 APR • 14.00
The Joy of Jazz
 Helena Fontyn, Pierre Anckaert &
 Jean Van Lint
 Overijse, Mariëndal, 02 687 59 59

DI • 23 APR • 14.30
Amanda & The Whoopies
 Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
 02 255 46 90

ZO • 28 APR • 11.00
Chansons d'amour
 Lisa De Rijcke
 Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

MUZIEK

WO • 3 APR • 20.30
Aziza Brahim
 Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
 02 255 46 90

WO • 3 APR • 20.30
Tales by the Moonlight
 Tutu Puoane
 Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

DO • 4 APR • 20.00
South Beat. De wortels van de tarantella
 Canto Antico
 Zaventem, CC De Factorij, 02 307 72 72

DO • 4 APR • 20.00
Salut la copine
 Jan De Smet, Lien De Kelder
 & Wouter Berlaen
 Linkebeek, GC de Moelie, 02 380 77 51

ZA • 6 APR • 20.00
Winterreise
 Pieter-Jan De Smet & Ad Cominotto
 Meise, Cultuurhuis, 02 892 24 40

DO • 6 APR • 20.00
Hèhè, wat een Jan!
 Jan De Wilde
 Zaventem, CC De Factorij, 02 307 72 72

DO • 6 APR • 20.30
Delvis – Kristcoe
 Geroezemoes #1
 Zaventem, CC De Factorij,
 02 307 72 72

Tv-tunes k.n.t. revisited
 Wim Opbrouck & Ron Reuman
ZA • 6 APR • 20.30
 Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

DO • 25 APR • 20.00
 Wemmel, GC de Zandloper,
 02 460 73 24

VR • 12 APR • 20.15
Zo goed als alleen
 Guido Belcanto
 Alseberg, CC de Meent,
 02 359 16 00

ZA • 13 APR • 20.30
The Wall
 The Pink Floyd Sound
 Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
 02 255 46 90

ZA • 20 APR • 19.30
Rock Kraainem
Bizkit Park & afterparty
 Kraainem, GC de Lijsterbes,
 02 721 28 06

DO • 25 APR • 20.00
Woodstock unplugged
 Pascale Michiels, Bert Verschueren,
 Guy Swinnen e.a.
 Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
 02 731 43 31

DO • 25 APR • 20.30
Hommage à Brel
 Filip Jordens
 Humbeek, El Dorado, 02 263 03 43

VR • 26 APR • 20.00
Unplugged
 Jo Vally
 Meise, GC De Muze van Meise,
 02 892 24 40

VR • 26 APR • 20.30
Last but not least.
A tribute to James Last
 JL Band
 Jezus-Eik, GC de Bosuil, 02 657 31 79

ZO • 28 APR • 20.30
Plankenkoorts
 Johan Verminnen
 Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
 02 255 46 90

DI • 30 APR • 20.00
Malick Pathé Sow & Bao Sissoko
 Meise, GC De Muze van Meise,
 02 892 24 40

KLASSIEK

VR • 5 APR • 20.15
Een nacht in Venetië
 Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

ZA • 6 APR • 20.30
Balsam
 Zefiro Torna
 Dilbeek, Dil'Arte, 02 466 20 30

VR • 26 APR • 20.30
Trio O³
 Supernova 2018
 Grimbergen, sacristie abdijkerk,
 02 263 03 43

JAZZ

VR • 5 APR • 20.00
Warm Bad
 Hendrik Lasure
 Meise, GC De Muze van Meise,
 02 892 24 40

VR • 26 APR • 19.30
Base 12
 Lokale Helden
 Wemmel, GC de Zandloper,
 02 460 73 24

FILM

Green Book
DI • 2 APR • 20.30
 Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43
DI • 30 APR • 20.30
 Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

DI • 2 APR • 20.30
The Wife
 Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

DI • 2 APR • 20.00
Becoming Astrid
 Zaventem, CC De Factorij,
 02 307 72 72

WO • 3 APR • 20.30
Girl
 Overijse, CC Den Blank,
 02 687 59 59

DI • 9 APR • 20.30
The Old Man and the Gun
 Grimbergen, CC Strombeek,
 02 263 03 43

Roma

DI • 9 APR • 20.30

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30
WO • 10 APR • 20.30
Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

DI • 16 APR • 20.30

Film Fest Gent

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

Trio

16 EN 17 APR • 20.30

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30
WO • 17 APR • 20.30
Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59
DI • 23 APR • 20.30
Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

DO • 18 APR • 15.00 & 20.00

Beautiful Boy

Wezembeek-Oppem, GC de Kam, 02 731 43 31

DI • 23 APR • 20.30

If Beale Street could talk

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

DI • 23 APR • 20.00

Gräns

Zaventem, CC De Factorij, 02 307 72 72

WO • 24 APR • 20.30

Mary Poppins returns

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

DO • 25 APR • 14.30

The best exotic Marigold Hotel

Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

DI • 30 APR • 20.30

Vice

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

DI • 30 APR • 20.00

Fortuna

Zaventem, CC De Factorij, 02 307 72 72

EXPO

3 APR TOT 5 MEI

Bus stop.

Nick Claeskens
Wemmel, GC de Zandloper, 02 460 73 24

6 APR TOT 12 JUL

Unequal Scenes

Johnny Miller
Zaventem, CC De Factorij, 02 307 72 72

7 APR TOT 28 JUL

Feast of Fools. Bruegel herontdekt

Gaasbeek, kasteel van Gaasbeek, www.feastoffools.be

TOT 24 APR

Macken, De Wolf & Jacobs

Drie schilderes, drie werelden
Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

25 APR TOT 2 JUN

In memoriam. Antoon De Ridder

Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

TOT 31 APR

Sarah Declerck

Kam kiest voor Kunst
Wezembeek-Oppem, GC de Kam, 02 731 43 31

TOT 22 MEI

Een vertaling van de ene taal naar de andere

i.s.m. S.M.A.K.
Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

TOT 26 MEI

Bernard van Orley. Brussel en de Renaissance

Brussel, Bozar, www.bozar.be

TOT 23 JUN

Prenten in de eeuw van Bruegel

Brussel, Bozar, www.bozar.be

VORMING

DI • 9 APR • 15.00

Japan, fascinerend en onvatbaar

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

WO • 24 APR • 15.00

Vlaamse dialecten

prof. em. Jacques Keymeulen
Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

DO • 25 APR • 20.00

De hond zoals hij is

Chris Dusauchoit
Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

VR • 26 APR • 19.30

Superbuikgevoel

Anntje Peeters
Overijse, CC Den Blank, 02 687 53 04

DI • 30 APR • 20.00

Helpen bij verlies en verdriet

Manu Keirse
Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

DI • 30 APR • 19.00

Beheer en bewaken privacy op Facebook

Wemmel, GC de Zandloper, 02 460 73 24

OP STAP

ZO • 14 APR • 14.00

Waar amfibieën leven en trekken

Hoellaart, Bosmuseum, www.ngz.be

DO • 25 APR • 14.00

In de Doode Beemde

Neerijse, brouwerij De Kroon, www.ngz.be

VARIA

WO • 3 APR • 20.00

Meezingding: hou jij ook van zingen

Wemmel, GC de Zandloper, 02 460 73 24

ZO • 14 APR • 14.00

Plantenruildag

Maleizen, De Rank, 02 657 42 79

VR • 26 APR

Lokale Helden

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30
Zaventem, CC De Factorij, 02 307 72 72

DI • 30 APR • 14.00

Zing de Vlaamse klassiekers

Natalie Schoonbaert,
Jean Van Lint e.a.
Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

DI • 30 APR • 20.00

Romeo & Julia

Fast Forward
Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

Volg ons ook op

www.facebook.com/RandKrant

en www.randkrant.be

TALK (23/4)

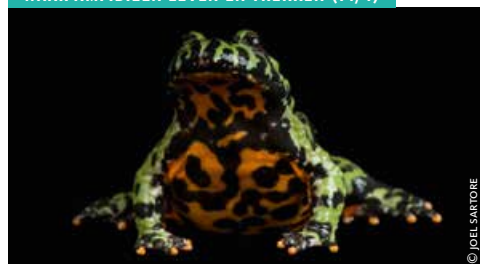
PRENTEN IN DE EEUW VAN BRUEGEL (TOT 23/6)

JAPAN, FASCINEREND EN ONVATBAAR (9/4)

WAAR AMFIBIEËN LEVEN EN TREKKEN (14/4)

© JOEL SARTORE

MOOIESTE PLEK IN ITALIË

Verona, de stad van
Romeo en Julia.

LEKKERNIJ UIT ITALIË

Pasta carbonara.

MOOIESTE HERINNERING

Mijn diploma-uitreiking.

Jezelf steeds opnieuw uitvinden

Je baan, familie en vrienden in Italië achterlaten om in België een nieuw leven te beginnen? Andrea Bailo deed het. Uit liefde voor Natasja, zijn vriendin uit Overijse. Maar ook omdat hij ervan houdt zichzelf steeds opnieuw uit te vinden. **TEKST** Nathalie Dirix • **FOTO** Filip Claessens

Het verhaal van Andrea en Natasja begint op een winteravond in 2009 in jeugdhuis De Klomp in Overijse. Andrea trad er op met zijn metal band Stigma. Na het optreden raakten Andrea en Natasja aan de praat. Het werd het begin van een relatie met veel heen en weer gereis tussen België en Italië. Tot Andrea in 2014 de stap zette om in Overijse te komen wonen.

MET LEGE HANDEN AANKOMEN

Andrea gaf zijn baan in Italië op. In België bleek echter snel dat zijn master in de economie niet echt gegeerd is. 'Ik kwam hier met lege handen aan. Eerst heb ik enkele maanden als ober in enkele horecazaken gewerkt. Niet meteen een droomjob, maar je moet ergens beginnen. Die

jobs gaven me de gelegenheid om mensen uit de regio te leren kennen en stilaan mee deel uit te maken van de lokale gemeenschap. In die periode ben ik ook begonnen met Nederlands leren.' Andrea vertelt hoe moeilijk het was om werk te vinden dat bij zijn diploma aansloot. Honderden sollicitatiebrieven schreef hij. 'Vaak kreeg ik geen reactie. Meerdere keren was ik overgekwalificeerd. Soms zakte de moed me in de schoenen. Maar ik ben blijven doorgaan tot ik in 2015 bij een internationaal IT-bedrijf in Brussel kon beginnen. Eindelijk! Het was gelukt. Ik voelde me herboren.'

UIT JE COMFORTZONE TREDEN

Andrea is afkomstig uit Magliano Alpi, een klein dorpje in het noorden van Italië. Er wonen zo'n

FR

SE RÉINVENTER EN PERMANENCE

Abandonner son boulot, sa famille et ses amis en Italie pour commencer une nouvelle vie en Belgique? Andrea Bailo l'a fait. Par amour pour Natasja, son amie d'Overijse. Mais aussi parce qu'il aime se réinventer en permanence. Andrea explique à quel point il a eu du mal à trouver un travail qui corresponde à son diplôme. 'Il a envoyé des centaines de lettres de candidature. 'Souvent, je ne recevais aucune réponse. A plusieurs reprises, ils me trouvaient trop qualifié. Il m'est arrivé de perdre espoir. Mais j'ai tenu bon et j'ai été engagé en 2015 dans une entreprise internationale spécialisée en IT à Bruxelles. Enfin cela avait marché. Je me sentais renaître. Je veux regarder l'avenir l'esprit ouvert. Les hommes sont en évolution perpétuelle. C'est ce qui me passionne. Surtout parce que cela nous stimule à nous réinventer en permanence.'

3.000 mensen. Hoe mooi het dorpje ook is, jammer genoeg biedt de plek weinig perspectieven voor de jongere generatie. 'Jongeren met een universitair diploma hebben het in Italië ontzettend moeilijk om werk te vinden. Vaak blijven ze na hun studies bij hun ouders wonen. Dat wordt als vanzelfsprekend beschouwd. Het valt me op dat de Belgische jongeren veel onafhankelijker in het leven staan en sneller alleen gaan wonen. Ik vind dat een pluspunt. Wil je als mens groeien, dan moet je uit je comfortzone durven treden.' Hoe reageerden de ouders van Andrea toen hij aankondigde naar België te verhuizen? 'Mijn moeder heeft het er nog steeds moeilijk mee. Mijn vader, die een paar jaar geleden overleed, moedigde me juist aan om mijn toekomst buiten Italië op te bouwen. Zijn overlijden was trouwens een belangrijk keerpunt. Het deed me beseffen dat het aan mij was om iets van mijn leven te maken.'

MUZIEK EN TEAMWERK

Muziek is heel belangrijk voor Andrea. Zonder dat optreden had hij Natasja waarschijnlijk nooit leren kennen. Zonder zijn band zou hij niet geweten hebben hoe het voelt om een cd uit te brengen en samen op tournee te gaan. 'Samen op een podium staan, is een van de mooiste dingen die er bestaan. Je hebt elkaar nodig om tot een goed resultaat te komen. Je wilt elkaar dan ook niet teleurstellen. Door samen muziek te spelen, leer je veel over teamwerk.'

'Of muziek een belangrijke rol zal blijven spelen? Zonder enige twijfel. Ik zou nog graag een ander instrument willen leren spelen, naast gitaar. En een nieuw album uitbrengen. Over welke thema's de nummers zullen gaan, weet ik nog niet. Ook als het over muziek gaat, wil ik met een open mind naar de toekomst kijken. Als mensen zijn we in voortdurende evolutie. Dat boeit me. Vooral omdat het ons stimuleert onszelf steeds opnieuw uit te vinden.'